



Ljubljana
1. 7. – 11. 9. 2021

POROČILO

69. LJUBLJANA FESTIVAL – SREDIŠČE VAŠIH DOŽIVETIJ



Ustanoviteljica Festivala Ljubljana je Mestna občina Ljubljana.



Mestna občina
Ljubljana



LJUBLJANA/
CITY OF CUL-
TURE...

Uresovo
mesto

znanost in kulturo



Častni pokrovitelj Ljubljana Festivala 2021 je župan Mestne občine Ljubljana Zoran Janković.

Otvoritev 69. Ljubljana Festivala





Otvoritveni nagovor čavnega pokrovitelja Ljubljana Festivala 2021, župana Mestne občine Ljubljana Zorana Jankovića in direktora ter umetniškega vodje Ljubljana Darka Brleka

BOGATO KULTURNO POLETJE

V letošnjem poletju smo izpeljali že 69. Ljubljana Festival in ustvarili še eno nepozabno zgodbo. Čeprav so se pri organizaciji programa morda še porajali dvomi, v kakšni obliki bo sploh lahko izveden, nas je želja ustvariti edinstven festival, na katerem bo vsak našel nekaj zase, gnala naprej. Z letošnjimi prireditvami smo žeeli meščane in obiskovalce mesta Ljubljana obkrožiti s kulturo in mislim, da nam je to zelo dobro uspelo.

V dobrih dveh mesecih se je zvrstilo **91 prireditev**, na katerih je nastopilo skoraj **4000 umetnikov** iz več kot **39 držav**, raznovrsten program pa si je ogledalo približno **41.000 domačih in tujih obiskovalcev**. To poletje so zagotovo zaznamovali nastopi svetovnih opernih zvezd Elīne Garanča,

Plácida Dominga, Sonje Jončeve, Ane Netrebko in Jusifa Ejvazova, Jonas Kaufmanna ter Joséja Cure. Med druge vrhunce sezone spadajo tudi nastopi uglednih orkestrov pod takirko izjemnih dirigentov. Festival smo slavnostno začeli z nastopom Orkestra Marijinega gledališča iz Sankt Peterburga in Valerija Gergijeva, v septembru pa so sledili koncerti Kraljevega orkestra Concertgebouw z Danielom Hardingom, Filharmoničnega orkestra Baltskega morja s Kristjanom Järvijem in Simfoničnega orkestra radia ORF z Dunaja s Keremom Hasonom, s katerim smo uspešno sklenili festivalsko sezono.

Pod vodstvom maestrov Karla Marka Chicona, Jordija Bernàcerja, Charlesa Dutoita, Francesca Ivana Ciampé, Michelangela Mazze, Jochena Riederja, Maria De Rosa in Mateta Bekavca sta blestela Simfonični orkester RTV Slovenija in Orkester Slovenske filharmonije, ki je rezidenčni orkester

Festivala Ljubljana 2021. Prav tako so navdušili izjemni pianisti: Martha Argerich, Arkadij Volodos in Jefim Bronfman ter komorni koncerti, med katerimi velja izpostaviti Ensemble Dissonance, ki se je predstavil na kar dveh koncertnih večerih, in Moskovski komorni orkester Musica Viva.

Že šesto leto je potekal Ljubljana Festival na Ljubljanici, pod umetniškim vodstvom pozavnista Branimirja Slokarja smo izvedli Mojstrske tečaje, zvrstila se je XXIV. Mednarodna likovna kolonija, naši najmlajši obiskovalci pa so lahko ustvarjali na Mali likovni koloniji. V poletje smo zakorakali s Poletno nočjo, posvečeno Tadeju Hrušovarju, v hladnejše dni pa stopili s koncertom Vlada Kreslina, ki je letos proslavil 30. obletnico koncertiranja na Ljubljana Festivalu.

Vesel sem, da lahko s programom Ljubljana Festivala vsako leto prispevamo k poletnemu mestnemu utripu, tu pa se moram posebej zahvaliti Mestni občini Ljubljana in časnemu pokrovitelju Ljubljana Festivala 2021, županu Zoranu Jankoviću, ter vsem dolgoletnim in tudi novim sponzorjem, brez katerih festival ne bi mogel biti izveden v taki obliki.

Za prihodnje leto že pripravljamo jubilejni 70. Ljubljana Festival in prepričan sem, da bomo skupaj z vami in vrhunskimi ustvarjalci ustvarili veličastno kulturno doživetje.

Do takrat vas vabim, da med listanjem sledečih strani obudite spomine na čarobne poletne večere ter se nam pridružite na 29. Mladih virtuozih, ki bodo potekali od 14. oktobra do 8. aprila, od 28. januarja do 5. februarja na 5. Zimskem festivalu in od 19. do 24. aprila na 36. Slovenskih glasbenih dnevih.

Darko Brlek

Direktor in umetniški vodja Festivala Ljubljana
Častni član Evropskega združenja festivalov

1.

MEDIJI O LJUBLJANA FESTIVALU

A) DOGODKI 69. LJUBLJANA FESTIVALA

OTVORITEV 69. LJUBLJANA FESTIVALA ORKESTER MARIJINEGA GLEDALIŠČA IZ SANKT PETERBURGA

Dirigent: **VALERIJ GERGIJEV**

1. 7., KONGRESNI TRG



Festival Ljubljana je v svoji 60-letni zgodovini postal nepogrešljiv del ponudbe poletne Ljubljane in s sporedom vrhunskih umetniških dogodkov izrazito zaznamuje kulturno dogajanje v glavnem mestu. Tudi letos ne bo nič drugače. Na otvoritvenem koncertu so nastopili

že stalni gostje festivala: orkester Marijinega gledališča, njihov šef dirigent Valerij Gergijev. Glasbeniki so na spored uvrstili simfonično pesnitev Bela krajina Marjana Kozine in Fantastično simfonijo Hectorja Berlioza. Prva skladba zagotovo ni naključno izbrana, saj jo lahko razumemo kot poklon 30. obletnici samostojnosti države. Nenazadnje je skladatelj z njo postavil veličasten spomenik slovenskemu narodu v boju za svobodo že leta 1946. Orkester je zvenel rutinirano in uigrano, ruski gostje pa so pod zanesljivo dirigentsko roko dokaj maloštevilnemu občinstvu zaradi ukrepov za zajezitev koronavirusa namenili še dodatek. Že tradicionalno kratki, vendar učinkoviti ognjemeti z Ljubljanskega gradu je zaokrožil začetek festivalskega dogajanja v prestolnici ...

*Dejan Juravič, Začetek 69. Ljubljana Festivala,
Radio Slovenija 1 Druga jutranja kronika, 2. 7. 2021*

LJUBLJANA - Bolj umirjeno, a z zaključnim ognjemetom: začetek letošnjega, že 69. Ljubljana Festivala je izzvenel z notami simfoničnih skladb, katerim je sledil kratek, vendar efekten ognjemet. Otvoritveni dogodek se je zgodil prvega julija zvečer, na dan, ko je Slovenija slovesno uvedla svoje predsedovanje svetu EU ... Prva skladba je bila poklon gostiteljem: orkester je, ... izvedel delo Marjana Kozine *Bela krajina*, simfonični scherzo. V njem je skladatelj leta 1946 izrisal idilično podobo njemu ljube pokrajine blizu rojstnega Novega mesta. V stvaritvi odzvanjajo ljudski glasbeni motivi, ki se večkrat oglašajo. Krajsemu glasbenemu delu iz slovenske zakladnice je sledila *Fantastična simfonija*, op. 14 Hectorja Berlioza. Gre za delo z avtobiografskim navdihom in neobičajno strukturo: sestavlja ga namreč pet delov, svoje tedanje čustvovanje je avtor vtisnil v »fiksno idejo« (*idée fixe*), ki se v simfoniji večkrat oglaša ... gledalci so jo vsekakor nagradili s ploskanjem, ki je izvalo kratek dodatek, odlomek iz baleta Čajkovskega.

*Breda Pahor, Spevna glasba in ognjemet, Primorske novice,
3. 7. 2021*

Maestro Valerij Gergijev je svetovni fenomen, eno najbolj iskanih dirigentskih imen, človek, sposoben tudi izjemnih organizacijskih in logističnih podvigov, umetnik, ki se mu priklanjajo politiki ..., glasbeniki ekstatično lebdijo z njim in z vsakim njegovim filigranskim premikom dirigentske palice, poslušalci si ne upajo dihati, da ne zmotijo kontemplacije, ki jo zna ustvariti ta karizmatični dirigent. V četrtek je znova navdušil Ljubljano. ... Drugje po svetu festivali in z njimi koncerti množično odpadajo oziroma se levijo v pretočne in drugačne komunikacijske hibride v skrbi za svojo publiko, sredi Ljubljane pa 69. Ljubljana Festival je, vsaj na papirju, praktično neokrnjen in poln še drugih zvenecih imen. Odpril ga je prav maestro Gergijev. O tem nedvomno govorijo še kje druge po svetu.

Ingrid Mager, Valerij Gergijev, maestro, ki prijateljuje s Slovenijo, Dnevnik, 3. 7. 2021

Valerij Gergijev spada že med redne goste Festivala Ljubljana. Tako je bilo tudi v tem kulturnem poletju, ki ga je na slikovitem Kongresnem trgu otvoril ruski maestro s svojim Orkestrom Marijinega gledališča iz Sankt Peterburga. Najprej je bilo mogoče doživeti redkost, simfonično pesnitev »Bela Krajina«, slovenskega skladatelja Marjana Kozine. Ustvarjena v poznoromantičnem, vendar zelo originalnem slogu, je bila interpretirana učinkovito in ritmično poudarjeno. Nato je ob genialni »Fantastični simfoniji« Hectorja Berlioza pravi ognjemet razsvetil nebo. Še zlasti impresivna je bila napetost, ki jo je Valeriju Gergijevu uspelo izvleči iz glasbenikov pri izvedbi zadnjih dveh stavkov iz »Epizod iz umetnikovega življenja«: ob vedno znova dramatično napetih tempih sta bila »Pot na morišče« in »Sen o noči čarovnic« zaigrana trepetajoče, ekscesivno, živahno in igrivo. Vtis so naredili številni solistični vložki vseh kategorij glasbil. Na koncu je sen kakor v opiski zamknjenosti postal prava nočna mora! Kot dodatek: očarljiv »Pas de deux« iz »Hrestača« P. I. Čajkovskega, ki se je potem zlil v neizogibni, pravi ognjemet.

*Helmut Christian Mayer, Glasbeni ognjemet,
Kleine Zeitung, 3. 7. 2021*

Letošnji Ljubljana Festival, ki ga je v otvoritvenem nagovoru Zoran Janković napovedal kot vsebinsko najboljšega v času šestindvajsetletnega direktorovanja Darka Brleka, se je pričel z gostovanjem orkestra Marijinega gledališča iz Sankt Peterburga. ... Na odru Kongresnega trga, tokrat brez zaprte zadnje stene, tako da je v ozadju v različnih barvnih odtenkih razkošno žarela stavba Slovenske filharmonije, smo najprej slišali izvedbo skladbe Bela krajina Marijana Kozine ... Eno največkrat izvajanih domačih del je v "ruski preobleki" izvenelo pitoreskno v vsej mogočnosti megalomanskega orkestralnega korpusa, ... V sorodnem duhu, polnem emotivnih glasbenih elementov in občutij, je sledila petstavčna Fantastična simfonija, op. 14, Hectorja Berlioza ... Osnovno vodilo je dolga spevna in zelo čustvena melodija, okoli katere se prepletajo nežno mile linije ... Te so posebej izrazite v prvih treh stavkih, občasno prekinjene z naraščajoče umirajočimi dinamični poudarki, srce božajočim sozvočjem tercah igrivejšim tričetrtinskim taktom. V zadnjih dveh stavkih atmosfera postane mračnejša in težja. Do izraza pridejo tolkala in mogočnejša godala, poudarki so težki in odrezavi, ritmi zastajajoče sinkopirani, vse skupaj pa se na koncu zaključi s prekipevajočo himnično mogočnostjo, ki ji je, kot se za vsakoletno otvoritev spodobi, sledil tudi ognjemet.

Damjan Vinter, Izjemni glasbeni zanos za uvod, Večer, 5. 7. 2021



Globalni partnerji Marijinega gledališča iz Sankt Peterburga:



Yoko Ceschina SBER

G. Bizet: **CARMEN** koncertna izvedba **ELĪNA GARANČA**, mezzosoprano

JONATHAN TETELMAN, tenor [Don José]
KOSTAS SMORIGINAS, basbariton [Escamillo]
MARIJA JELIĆ, soprano [Micaëla]

SIMFONIČNI ORKESTER RTV SLOVENIJA
Dirigent: **KAREL MARK CHICHON**
Asistent dirigenta: **Rafael Sánchez-Araña**

2. 7., KONGRESNI TRG



Mezzosopranistka Elīna Garanča je bila v vseh odtenkih odlična, ima vse, kar [ima] samozavestna ženska; ne toliko ciganka, ampak moderna, pogojno rečeno feministka, ki si bo sama izbrala moškega, osvajala kar dva, izbirala in izbrala, dokler se v nekem trenutku ne spogleda tu s sicer odsotnim prerokovanjem ozioroma pogledom v karte, ki ji napovedujejo smrt. Garanča ta ciganski kolorit v operi "evropejsko" obide in privleče pozornost nase bolj kot kakšna intelektualka, emancipiranka, nadvladajoča moški svet, hkrati pa v nekem momentu že naveličana svoje

emancipirane in dominantne vloge, ko je dosegla vsaj momentalno vse, a hkrati ne veliko. ... Glasovno je sijajna; ima vse attribute, ki osnovno "ciganskost" dvignejo iz prvotnega okolja v sfero moderne ženske; njen glas je fenomenalen, ima prepričljive višine in temne nižine, torej razkošen razpon.

Marijan Zlobec, Bizetova Carmen z odličnimi pevci, Marijanzlobec.wordpress.com, 3. 7. 2021

Pevska zvezda Elīna Garanča je kot Carmen navdušila. Njen glas primerjajo z žlahtnim temnim burgundcem. Dragocen mezzosoprano Elīne Garanča je resnično čudovito žameten, temno timbriran in hkrati vedno jasen ter iskriv. Poleg tega ji uspe iz njega izvabiti skorajda neizčrpno paleto odtenkov in barv. Lepo dozorel je tudi legato pevske zvezde iz Latvije, ki je tokrat na Ljubljana Festivalu navdušila kot Carmen. Od vsega začetka, s »Habanero«, pa vse do finala, z interpretacijo razburljivega tenorja, je zasenčila vse: vse to je bilo mogoče doživeti ob vrhuncih iz Bizetove opere »Carmen«, ki je bila v koncertni obliki uprizorjena na Kongresnem trgu slovenskega glavnega mesta pred slikovito kuliso Ljubljanskega gradu. S svojo sijočo višino in plemenitostjo tenorja se ji je kot Don José približal Jonathan Tetelmann. Kostas Smoriginas je bil glasovno veličasten Escamillo. Marija Jelić je kot Micaëla delovala nekoliko nervozno in ostro pri visokih tonih, svoj nastop pa je zaznamovala s svojim kristalno čistim sopranom. Garančin soprog, dirigent Karel Mark Chichon, je ob spremljavi spremljal premike ustnic svoje soproge. Skupaj s Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija je bilo tudi v uverturi in intermezzih mogoče čutiti žarečo, šelesetečo čutnost, razburljive ritme in obilo strasti. Bučen aplavz!

Helmut Christian Mayer, Čudovito žameten in jasno iskriv, Kleine Zeitung, 4. 7. 2021

Petkov nastop opevane Eline Garanče z gosti je bil svojevrstna operna poslastica ... Predvsem po zaslugi priznane latvijske mezzosopranistke, ki je ta večer upodabljala tragično zapeljivko Carmen, in mladega čilenskega tenorista Jonathana Tetelmana kot njenega nesojenega ljubimca Don Joséja ter seveda Simfoničnega orkestra RTV Slovenija pod vodstvom Garančinega soproga Karla Marka Chichona. Po uverturi se je Garanča, odeta v galantno izzivalno belo-vijoličnoobleko ... predstavila z znamenito arijo *L'amour est un oiseau rebelle*. S pojavnostjo in glasom, izenačeno polnim ter povsem nadzorovanim v višinah kot nižinah, je takoj očarala in potrdila, da je trenutno ena najboljših Carmen na evropskih odrilih ... Nato je v duetu Don Joséja in Micaële, v *Parle-moi de ma mère*, zablestel tenorist Jonathan Tetelman z izredno lepim, mladostno zvenečim glasom, ki se je kot za šalo kosal z mogočnim orkestrom. Še bolj se je razpel na duetu *Prés des remparts de Séville* ob Garanči, kjer sta dvoje v strasti gorečih src upodobila s perfektno glasovno zlitosijo, eksplozivnim temperamentom in prepričljivo odrsko pojavnostjo. Sledil je ponovni graciozno samozavestni Garančin nastop, *Voici l'orde: partez* v katerem je manjšo vlogo Zunige izza odra odpel Kostas Smoriginas. Med osmimi solističnimi nastopi, ki so sledili v preostali ur, sta vseskozi zanesljivo blestela Garanča in Tetelman (predvsem skupaj v sklepnu sklopu drugega dejanja in zaključnem *Cest toil C'es moi!*, pa Tetelman tudi v "tekmovalnem" moškem duetu *Je suis Escamillo*), medtem ko je dopolnjujoča dvojica, Kostas Smoriginas kot Escamilio in Marija Jelič kot Micaëla, sicer solidno, a v skupnem seštevku vseeno za razred nižje dopolnjevala vrhunski nastop tega večera.

Damijan Vinter, *Izjemni glasbeni zanos za uvod, Večer, 5. 7. 2021*

»Njen izjemno čisti, bogati in sugestivni glas, izjemna muzikalnočnost in identifikacija z likom brez sledi napora ali preforsiranja ter zapeljiva senzualnost zagotavlja eno od najboljših interpretacij Carmen, kar smo jih kdaj slišali in videli na opernih odrilih.« Zapis v New York Timesu je le eden od superlativov, ki jih je v zadnjih letih deležna Elīna Garanča, s koncertno izvedbo opere *Carmen* Georges Bizeta in slovito latvijsko mezzosopranistko v naslovni vlogi bo to nedvomno eden od vrhuncev festivala.

Peter Rak, Carmen samih superlativov, Delo, 5. 7. 2021



SIMFONIČNIORKESTER
RTVSLOVENIJA

SKORAJ AKUSTIKA

TOMAŽ DOMICELJ, kitara, orglice, vokal
Gost: **PRIMOŽ GRAŠIČ**, kitara

5. 7., PREDDVERJE KRIŽANK



Prve dneve tradicionalnega Ljubljana Festivala zaznamujejo bolj kot ne klasiki in mednje nekako sodi klasik slovenskega glasbenega prizorišča, kantavtor Tomaž Domicelj. A njegov koncert tokrat ni bil klasičen, saj ga je, ne po naključju, poimenoval Skoraj akustika – zaradi velikega izbora kitar, ki jih igra, je priključil še električno. Zraven je povabil dolgoletnega prijatelja, enako vrhunskega kitarista Primoža Grašiča. »S Tomažem sva prvič nastopila na TV Slovenija pred 30 leti in tako dolgo sva tudi že prijatelja. Večkrat mi je predlagal naj nastopim z njim v Križankah, a se nikoli ni izšlo. Danes se je!« je imel še čas razložiti Primož, saj ga je v tistem trenutku Tomaž povabil na oder. Sicer pa ob rob koncerta ne moremo zapisati nič drugega, kot da je bil izjemno zabaven, poučen, nagajiv in predvsem vrhunsko izveden. Tudi tokrat se Tomaž ni odrekel presenečenju. Na oder je ob mojstru kitare stopila izvrstna pevka in flavtistka Tinkara Kovač – le da je tokrat pustila flavto doma.

Vito Tofaj, *Letnik '48 v akciji, Jana Zarja, 13. 7. 2021*

DINAMITKE

EKSPLOZIVNI KONCERT S HUMORJEM

Dinamitke: **SIMONA VODOPivec FRANKO, ALENKA GODEC in DAMJANA GOLAVŠEK**

Moški ton: **Marjan Bunič**

Vsebinska in oblikovna zasnova: **Jaša Jamnik**

Producent: **Jurij Franko**

Producija: **Prospot d.o.o.**

6. 7. in 4. 8., PREDDVERJE KRIŽANK



Pa naj še kdo reče, da so dame nekaj po petdesetem za v staro šaro! Nasprotno, tako polne energije in ustvarjalnosti so, da se zlahka postavijo ob bok tudi več kot pol mlajšim od sebe. Tri prijateljice, Alenka Godec, Simona Vodopivec Franko in Damjana Golavšek, ki so pet let navduševale v muzikalnu Mamma Mia ter odigrale na stotine ponovitev, ki si jih je ogledalo več kot 150.000 ljudi, so spet združile moči. Tokrat kot energične, duhovite in nepozabne Dinamitke. Medse so povabile še starega znanca iz Mamma Mie Marjana Buniča in nastala je zabavna pevsko-plesna predstava, ki na noge spravi staro in mlado. V Križankah je tako nedavno hitro zmanjkalo sedežev za vse, ki so si žeeli

dobro uro in pol glasbe in smeha, presrečne pa so bile tudi prijateljice, ki so še dolgo v noč prejemale čestitke.

B. Z., Alenka Godec, Simona Vodopivec Franko in Damjana Golavšek, Eksplozivne Dinamitke raznesle Križanke, Suzy, 16. 7. 2021

.....

V sodelovanju s:

PROSPOT
d.o.o. Radovljica

DANTEJEVIH 700 IN FILMSKA GLASBA NICOLE PIOVANJA

ANNAMARIA DELL'OSTE, soprano
SIMFONIČNI ORKESTER FURLANIJE - JULIJSKE KRAJINE
Dirigent: **NICOLA PIOVANI**

7.7., KONGRESNI TRG



V sorazmerno kratki *Baladi* iz Novega življenja je nastopila sopranistka Annamaria Dell'Oste. Poučarila je baladni karakter tako kompozicije kot lastnega nastopa, s temnim, bolj dramskim glasom in nekaj poudarjenimi višinami je iskala stik s samimi Dantejevimi verzi, ki vendarle predstavljajo lok med življenjem okoli leta 1300 in današnjo digitalno dobo... Suite iz filma Življenje je lepo je pokazala vso vrednost Piovanijeve filmske glasbe, ... Glasba je ujela idealni trenutek slikanja filmskih prizorov, kar je takoj opazila najvišja strokovna komisija Akademije znanosti in umetnosti gibljivih slik v Hollywoodu. V Fellinijevi suiti smo slišali glasbo iz filmov Intervju, Glas lune in Ginger & Fred. Tu je bilo še več orkestralnih kontrastov, solov, dinamike, menjave ritmov, tudi jazzovskih elementov, sinkopirane glasbe, zvočne barvitosti. Orkester je bil za nastop dobro pripravljen in je sprejel izviv gostovanja na Kongresnem trgu z vso mladostno vehementnostjo, pogumom in optimizmom ter seveda muzikalnim vživljanjem v poseben zvočni svet.

Marijan Zlobec, Filmska glasba Nicole Piovania nežno poboža, a zna tudi vznemiriti, Marijanzlobec.wordpress.com, 8. 7. 2021

Koncert z naslovom Dantejevih 700 in filmska glasba Nicole Piovani je v sredo, 7. julija ... pričaral iluzijo nostalgičnih filmskih podob. Simfonični orkester Furlanije - Julijske krajine je pod vodstvom dirigenta in skladatelja, ki je bil za glasbo v filmu Življenje je lepo (*La vita è bella*) nagrajen z oskarjem, izvedel pester kolaž filmskih melodij iz italijanske filmske zakladnice. Uro in pol je Piovani skupaj z občinstvom umirjeno užival v podoživljaju svojih glasbenih stvaritev. Orkestrski zven se po prefinjenosti sicer ni mogel kosati s prestižnejšimi (profesionalnimi) instrumentalnimi sestavami, a so bile melodije in karakterna barvitost kljub temu svojevrsten balzam za ušesa in dušo. Prepletanje tem, ki so se po predstavitevah s solo instrumenti (največkrat s čelom, violino ali klarinetom, redkeje s harmoniko, klavirjem ali trobilji) razživele v razsežnostih melodičnih kompozicij, je bilo izredno barvito. Uvodna štiridelna suite iz filmov bratov Taviani se je gibala od lirične zasanjanosti do burleskne

igrivosti. Z Balado iz Novega življenja se je skladatelj poklonil 700. obletnici smrti pesnika Dantega Alighierija, v njej pa je posebej izbrane verze v recitativni melodiji interpretirala sopranistka Annamaria Dell'Oste. Še posebej filmsko slovesno je (sicer z izrazito zastajajočimi poudarki) izvenela nagrajena suita iz filma Življenje je lepo, uradni del večera pa je zaključila tridelna suita, sestavljena iz melodij, spisanih za Federica Fellinija, ki se je zaključila z nostalgičnim plesnim pridihom iz njegovega filma Ginger & Fred. Zadovoljno občinstvo je bilo dodatno nagrajeno že z dvema ponovljenima odlomkoma.

Damijan Vinter, *V znamenju glasbenih legend, Večer, 12. 7. 2021*



Ambasciata d'Italia
Lubiana

#VIVERE ALL'ITALIANA

Častni pokrovitelj dogodka je veleposlanik Republike Italije, nj. eksc. gospod Carlo Campanile.

PLÁCIDO DOMINGO, bariton

SAIOA HERNÁNDEZ, soprano
SABINA CVILAK, soprano

SIMFONIČNI ORKESTER RTV SLOVENIJA
Dirigent: JORDI BERNÀCER

8. 7., KONGRESNI TRG



Gostovanje slavnega španskega tenorista, sedaj že baritonista in dirigenta Plácida Dominga na 69. Ljubljana Festivalu je navdušilo. Še enkrat smo občutili njegovo osebnostno karizmo, odrski fluid, neverjetno energijo osemdesetletnika, muzikalnost, spretnost, elegantnost in kavalirstvo; spremljavo svojih gostij na oder, popolno osredotočenost na izbran in izvajan program z željo biti v vsakem trenutku samo še vrhunski. Če bi rekel, da se mi kaže še bolj odprt, kot je bil včasih, bi to morda veljalo bolj za osebno izpoved, se pravi govorjenje o sebi, medtem ko je v čisto glasbenem in umetniškem smislu vedno nekoliko drugačen, morda celo inovativen, preseneti z izborom vsaj ene arije, ki je z opernih odrov ne poznamo in ki njemu samemu, bolj kot nam, pomeni preizkus lastne

izrazne in glasovne kondicije. Kilometrina njegovih na tisoče nastopov je naravnost čudežna, a je vendarle tako, da moraš biti vedno v formi. Vedno znova za vse ljudi, ki so v tistem trenutku pred tabo v avditoriju, ki jih je Domingo sinoči z odra videl skoraj tja do Uršulinske cerkve in je imel veliko boljši razgled kot vsi v "parterju".

Marijan Zlobec, *Večno življenje Plácida Dominga, Marijanzlobec.wordpress.com, 10. 7. 2021*

V četrtek, 8. julija, je slovensko občinstvo ponovno prisluhnilo slovitemu španskemu tenoristu in napolnilo Kongresni trg, ... Tokrat v baritonski vlogi in z dvema odličnima sopranistkama, Saioi Hernández in Sabino Cvilak ter s Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija, ki ga je odlično vodil Jordi Bernàcer in se je samostojno izkazal tudi z uverturo k operi Sicilijanske večernice in intermezzom k operi Fedora. Domingo ... še vedno premore karizmo velikega umetnika in neverjetno vitalnost klub januarja dopoljenemu osemdesetemu letu! Čeprav njegov glas ne premore več mladostne moči, je bilo v petju čutiti vse odtenke bogate pevske kariere, igralsko prepričljivost, izenačenost leg in glasovno polnost ... Dostojno se je v odlomkih iz La Traviate in Trubadurja izkazal kot partner skoraj polovico mlajši Saioi Hernández, ki je bila zaradi dramatične zvočnosti sicer prepričljivejša Leonora kot Violeta, a je upravičeno navdušila tudi v samostojnih ariah Tacea la notte placida iz opere Trubadur in La mamma morta iz opere Andrea Chénier. Enakovredno sijajno se je izkazala tudi mariborska sopranistka Sabina Cvilak z dvema Puccinijevima arijama: kot Mimi iz La Bohème in Čočo san iz Madame Butterfly, pri čemer se zdi prva idealnejša za njen glas z izjemno nadzorovanim dinamičnim in emotivnim niansiranjem. Trojica je navdušeno občinstvo ob dolgotrajnem aplavzu in stoječih ovacijah nagradila še s širimi dodatki, španskimi zaruzelami in galantrnim pridihom avstroogrške šole, ter tako zaključila še en prestižen poletni festivalski večer.

Damijan Vinter, *V znamenju glasbenih legend, Večer, 12. 7. 2021*

Plácido Domingo sicer sodi med pevske legende 20. stoletja ... Najbrž je zato z lahkoto napolnil ne samo prizorišče četrtkovega koncerta, temveč tudi prostor za ograjo okoli Kongresnega trga in parka Zvezda ... Baritonistov tenorski nastavek še vedno poskrbi za subtilno podajanje kantilen. To je bil odlomek Gerardovega monologa iz Jordanove opere Andrea Chénier v izvedbi Plácida Dominga ob spremljavi Simfoničnega orkestra RTV Slovenija pod vodstvom dirigenta Jordija Bernàcerja. Osemdesetletni Domingo se na odru počuti kot doma. Za njim je več kot tisoč nastopov, izzareva vitalnost, skoraj mladostniško energijo in karizmatično odrsko prezenco, ki je mogoče že najbolj prišla do izraza v interpretaciji arije Hamleta iz istoimenske opere Ambroisa Tomasa. Na četrtkovem koncertu sta poleg pevske legende nastopili še sopranistki Saioa Hernández in gostja Sabina Cvilak, ki je zapela ariji Mimi in Čočo San. Španka Saioa Hernández je prava dramska sopranistka ... Njen glas je gibčen, višine nekoliko stisnjene, spodnji register pa izjemno podprt, kar je na žalost redkost pri današnjih pevcih ... Hernándezova je zapela še kavatino in kabaleto Leonore iz Verdijevega Trubadurja. Skupaj z Domingom pa še dueta očeta Germona in Violete ter grofa Lune in Leonore. Standardni repertoar takšnih dogodkov, ki pa se je pri nas končal s stoječimi ovacijami in številnimi vzkliki odobravanja. Nastopajoči so navdušenemu občinstvu namenili še štiri dodatke.

Dejan Juravić, Placido Domingo nastopil na 69. Festivalu Ljubljana, Radio Slovenija 3, Glasbeni utrip, 14. 7. 2021

Za začetek so radijski simfoniki prepričljivo zaigrali krajšo uverturo k operi Sicilijanske večernice G. Verdija. Prvo arijo Gerarda iz opere Andrea Chenier Umberta Giordana je zapel Domingo. Odlično je interpretiral revolucionarnega Gerarda ... Z arijo Leonore iz Verdijeve opere Trubadur nas je z opaznim žarom in izrednimi višinami navdušila Saioa Hernandez in njen debut v Ljubljani je takoj uspel. Naša mednarodno uveljavljena sopranistka Sabina Cvilak, ki sedaj redno poje v mariborski operi in v mnogih evropskih opernih hišah ... V poznani ariji »Si, mi chiamano Mimi – Da, imenujejo me Mimi« iz Puccinijeve opere La Bohème, nas je navdušila z zelo doživeto interpretacijo ... Zadnja skladba

rednega programa koncerta je bil duet Grofa Lune in Leonore iz Verdijeve opere Trubadur. Prepričljivo sta ga izvedla Domingo in Hernándezova in požela buren aplavz polnega Kongresnega trga. Dodala sta še tri popularne skladbe španskega repertoarja in tudi arijo iz Lehárjeve operete Vesela vdova. Na zaključku te arije sta tudi na kratko skupaj zaplesala in požela buren aplavz občinstva.

Lovro Sodja, Prvi višek 69. Ljubljana Festivala, koncert opernih arij, Novice – Koroška, 16. 7. 2021

Koncert, na katerem so poslušalci lahko uživali v ariah in duetih Verdija, Puccinija, Giordana in Thomasa, je bil veličasten. Živahna in melodična uvertura Verdijeve opere »I vespri siciliani« je bila prva na vrsti, sledila ji je Gérardova arija »Nemico della patria« iz Giordanove opere »Andrea Chénier«, ki jiji je Domingo vdahnil moč, večplastnost in dramatično občutje. Upočasnjen prehod na »tutte le genti amar« je pustil poseben vtis ... Prvi vrhunec večera je bil duet Giorgia Germonta in Violette Valéry iz »La Traviata«, pri katerem se je Plácidu Domingu pridružila Saioa Hernández. Za Dominga je bila to igra na domačem terenu – igra, ki jo je razvil in poglobil do potankosti, saj je z igralsko poustvaritvijo vloge naredil enako velik vtis kot s pevsko tehniko. Alfredovega očeta je prikazal kot psihološko večplasten lik, čemur sem bila sama prvič priča že junija v münchenski Državnici operi. Domingo je umetnik, ki mu ni para, kar je dokazal tudi ta večer. ... Navdušen aplavz, ki je sledil ob koncu, je bil namenjen vsem sodelujočim, vendar je bil v ospredju vsekakor Plácido Domingo, ki nam je znova pričaral izvrsten glasbeni večer. Po koncertu si je vzel veliko časa tudi za pogovor z oboževalci, ki so nanj čakali v zaodru. »Viennese« so bili glavni del skupine Domingovih dunajskih oboževalcev, ki so se še posebej razveselili njegovega nastopa, saj so ga lahko znova spremljali po pol leta dolgi abstinenci. Njihovo navdušenje se je razleglo tudi po večernih ljubljanskih ulicah, ko so pevca proslavili z glasnim vzklonom »Evviva Domingo!«.

Helga-Maria Jaeger: Veličasten koncert v enkratnem vzdušju: PLÁCIDO DOMINGO na 69. Festivalu Ljubljana, Der Neue Merker 08+09/2021



Andrej Inkret: IN STOLETJE BO ZARDELO. PRIMER KOCBEK

ANTON PODBEVŠEK TEATER

Režiser: **MATJAŽ BERGER**

9. 7. in 10. 7., PERGOLA KRIŽANK



Pod izbor besedil za predstavo se podpisujeta Eva Mahkovic in Matjaž Berger ... Kot velik mislec in zanesenjak, lahkovorno zvest, kot pravi Andrej Inkret, je Kocbek sam postal sredstvo, ki ga je bilo treba zavreči in ponizati, ko ni bil več potreben, vsekakor pa njim in sistemu nevaren. In prav ta ključni zaplet in preobrat v Kocbekovem življenju je z veliko občutljivostjo in dramaturško spremnostjo prikazala predstava. Kako kompleksna in nekonvencionalna,

poštena in religiozna osebnost, kar je Kocbek bil, pristane v družini izdajalcev, krvnikov, v vozlu zgodovine, ki je Kocbeka politika premagal... Njegova beseda iz pesmi Molitev, ki jo na koncu poslušamo v več interpretacijah, gledalca pretrese in mu sporoča, da Kocbek pesnik ostaja, v nasprotju z njegovo partizansko tovarišijo, na piedestalu umetnosti in v tem smislu ne bo nikoli prenehal biti, kot pravi v pesmi. In stoletje bo zardelo je uspela dramatizacija izjemne biografije in znotraj nje občutljive teme zvestobe in izdajstva z veliko zavzetostjo vseh oblikovalcev predstave, tudi mlade generacije slovenskih igralcev izmed katerih naj omenim vsaj Boruta Doljsaka, kot mladega Kocbeka in Barbaro Ribnikar kot ženo Zdravko.

Tadeja Krečič Scholten, Andrej Inkret: In stoletje bo zardelo, Primer Kocbek, 3. program Radia Slovenija – program Ars, 13. 7. 2021

Kocbek ni samo sestopil v največjo zgodovinsko tragičnost, ampak je šel še globlje. To je razkril v svoji poeziji, s katero metafizično občutiče vdre v slovensko besedo in je sposobna izraziti čisti obup, a ga premaguje svetloba upanja. Režiser privede na oder ne samo mlade igralce, ki veliko obetajo, kot sta Barbara Ribnikar in Timotej Novakovič, ampak tudi zrele umetnike, kot sta Gregor Čušin in Pavle Ravnohrib.

Edvard Kovač, Kocbekovo razodjetje resničnosti, Družina, 18. 7. 2021

Wajdi Mouwad: **VSI PTICE**

Režiser: **IVICA BULJAN**

Dramaturginja: **Diana Koloini**

Producenca: **Branislav Cerović, Sandra Ristić**

Scenograf: **Aleksandar Denić**

Kostumograf: **Alan Hranitelj**

Skladatelj: **Mitja Vrhovnik Smrekar**

Zasedba: **MILENA ZUPANČIČ, IVO BAN, NATAŠA BARBARA GRAČNER, ROBERT WALT, SAŠA PAVLIN STOŠIĆ, ALEKSANDRA BALMAZOVIĆ, JOSE, GAL OBLAK, LINA AKIF**

12.–15. 7., KRIŽEVNIŠKA CERKEV



Da bi na slovenskih odrih v isti sezoni premierno uprizorili dve besedili sodobne svetovne dramatike ni prav pogosto. Podobno kot v ljubljanski drami uprizorjene Požige Wajdija Mouawada tudi njegovo dramo *Vsi ptice* poganja kopanje po preteklosti. Eitan na družinskem srečanju s svojim bližnjim razkrije, da se je zaljubil v Wahido, kar sproži ne le ogroženi odziv družinskega judovstva,

temveč temeljno zamaje vse predstave o identiteti ... Pod zvezdnato osvetlitvijo se v vrtincu terorističnega napada na izraelsko-jordanski meji, spominskih drobcev televizijskih reportaž pozabljeni zgodovine in potlačene preteklosti, prepletejo zgodbe vseh likov. Vznikajo sredi soočanja s travmatično sedanjostjo in v dramaturgiji Diane Koloini ozvočeno napolnjujejo prostorski volumen Križevniške cerkve. V režiji Ivice Buljana trčijo s silovitostjo, ki se ne ukvarja pretirano s simbolizacijo in prešitjem časovnih in prostorskih premikov, temveč poudarja stičnosti likov, ki jim igralska izvedba vdihne ilustrativna poteze. V tem pogledu zagotovo izstopata nastopa Nataše Barbare Gračner in Iva Bana, ki tempirana razkrivata ne celovitost in poškodovanost človeškega stanja, tako v času holokavsta, blokovske delitve ali v kontekstu izraelsko-palestinskega konflikta. Tako se naposled pod zunanjim, površinsko podobo trdnosti identitete skrivajo globine izvornih protislovij, ki morda lahko postane sozvočna le v prepoznavanju drugosti v samem sebi.

*Rok Bozovičar, V Križevniški cerkvi so premierno uprizorili predstavo *Vsi ptice*, Radio Slovenija 1, Danes do 13-ih, 12. 10. 2020*

Ljubitelji gledališča enostavno ne morejo spregledati nastopov treh tako velikih zvezdnikov, kot so Milena Zupančič kot babica Leah; njena dikcija je bila zame vedno občudovanja vredna; njo vedno slišim in razumem od začetka do konca, igra babico ali sebe, razume ves svet, ne bi pa rekel, da se čisto nič ne sekira. Nasprotno pa dedek ali njen Etgar v interpretaciji Iva Bana na začetku in lep del predstave deluje kot kakšna mila jera ali obotavljevec, ki je vedel za skrivnost družine, a se je s tem sprizaznil, potem pa premislil; izbruhne pa, ko ga nebiološki sin David začne čuditi s skrajno brutalnim nastopštvtvom proti Palestincem. Tu se mu utrga in začne pripovedovati vse bolj napeto in stopnjevanju resnico. Tretja zvezdnica je bila Nataša Barbara Gračner kot žena in mama Norah; po svoje angažirana v obrambi družine, potem spremenjevalna [sina] in sama spremenljiva, a ves čas zrelo ognjevita, skoraj strastna, a ne v seksualnem smislu. Tu vodi mlada, menda poprej ali

zunaj dramske vsebine vroča Arabka Wahuda, ki jo je zelo prepričljivo in spolno nazorno ali strastno interpretirala Lina Akif. Podobno ognjevit, radikalni, straten, vnet in odločen je bil Eitan v interpretaciji Gala Oblaka. Na koncu se morda kar preveč spremeni, kot da bi sanjal svojo metaforo še le tedaj, ko mu je vse izpolzelo iz rok, še posebej prvotna ali uvodna ljubezen.

Marijan Zlobec, Vsi ptice s končnim pozivom k vesoljni spravi?, Marijanzlobec.wordpress.com, 12. 10. 2020

Režiser Ivica Buljan je gledališko pripoved »razrezal« v prizore, v katere igralci vstopajo in iz katerih izmenično izstopajo, vendar so vsi zmeraj na očeh gledalcev. V skladu z omejenim prostorom je tudi oder majhen, scensko ga je nekoliko razgibal Aleksander Denič. Bogatejši, kot je v njegovem stilu, so kostumi Alana Hranitelja. Dogajanje sta v luč zavila in obogatila z video posnetki Sonda 13 in Toni Soprano Meneglejte, avtor glasbe je Mitja Vrhovnik Smrekar. Obravnavana tema je zahtevala močno, izrazito igro: igralci so sledili režiserjevi odločitvi in v tem so posebej izstopali izkušenejši igralci, izjemni nekdanji in nekateri še sedanji člani ljubljanske Drame. Vse pa je grajeno na izrednem tekstu Wajdija Mouawada, ki ob naštetih vprašanjih odpira še veliko drugih. Tistim, ki se ne zapirajo pred drugačnim.

Breda Pahor, Gledališče – Wajdi Mouwad: Vsi ptice, Znamo kot ptice preleteti zidove?, Primorski dnevnik, 16. 10. 2020

Sponzor:

Mercator

Koprodukcija:



Edward Clug: PEER GYNT sodobni balet v dveh dejanjih

Libreto (po istoimenski dramski pesnitvi Henrika Ibsena) in koreografija: **EDWARD CLUG**
BALETNI ANSAMBEL SNG MARIBOR
SIMFONIČNI ORKESTER SNG MARIBOR
ZBOR OPERE SNG MARIBOR
Dirigent: **SIMON ROBINSON**

12. 7., KONGRESNI TRG



Soočanje posameznika z ustaljenimi družbenimi kodami; osebne sanje, ki trčijo ob realnost in se sprevržejo v blodnje; iskanje novega v težnji po zapolnitvi notranjega nemira; želja po spravi s samim seboj. Vse to vsebuje in prinaša Peer Gynt v plesni predelavi Edwarda Cluga. Koreograf je libreto povzel po istoimenski dramski pesnitvi Henrika Ibsena, glasbeno osnovo za balet je sestavil iz izvirne glasbe, ki jo je Edvard Grieg ustvaril za uprizoritev Ibsenovega dela in nekaterih drugih Griegovih skladb. Sodobni balet v dveh dejanjih je baletni ansambel SNG Maribor, ki ga umetniško vodi Clug, premierno uprizoril

novembra 2015, upravičeno pa ga izvajajo še danes. Gre namreč za eno najboljših Clugovih koreografij, s katero je mariborski ansambel veliko nastopal v raznih državah, koreograf pa je svojo plesno stvaritev priredil tudi za druge prestižne izvajalce. V skoraj isti zasedbi od prve (osrednji solisti so isti) je mariborski baletni ansambel Peera Gynta ponovno odplesal na letošnjem Ljubljana Festivalu. ... Clugu je uspelo: svojo koreografsko interpretacijo nordijskega »junaka« je zastavil v smeri sodobnega pripovednega baleta, ki ga zamejuje rob surrealizma, absurdita in samozironije, temeljne psihološke poteze protagonista pa so prevedene in preoblikovane v plesno stanje oziroma moment. K uspehu predstave so nedvomno pripomogli tudi izvajalci: naslovno vlogo je prepričljivo odplesal Miloš Isailovič, omeniti je treba vsaj še Evgenijo Koškino (Solveig), Gaja Žmavca (Smrt) in Sytzeja Jana Luskeja (Jelen), z njimi so v solističnih in skupinskih prizorih odlično plesali člani mariborskega baletnega ansambla. Pomembno vlogo je odigrala tudi avtorska ekipa, ki jo sestavlja nekateri Clugovi stalni sodelavci, med katere sodita kostumograf Leo Kulaš in scenograf Marko Japelj.

Breda Pahor, Clugov vznemirljivi Peer Gynt, Primorski dnevnik, 15. 7. 2021

Balet Peer Gynt nedvomno sodi med Clugove v mojstrovine, s katerimi vedno znova dokazuje poznavanje in izjemni občutek za gledališko režijo in pripovedništvo. Priljubljeno zgodbo je interpretiral skozi svojo prepoznavno gibalno govorico na edinstven in humoren način. Z izborom Miloša Isajlovića za vlogo protagonist je poskrbel za dodatno svežino celotne zgodbe, saj solist s svojim načinom gibanja, izraznostjo in gibalno sproščenostjo vnaša potreбno organsko noto v baletno pripoved. Omeniti velja tudi Gaja Žmavca, ki je izrazito gledališko vlogo smrti zelo prepričljivo poustvaril. Z izjemno mehkim lahketnim gibanjem je izstopala tudi Monja Obrul, v vlogi Anitre, izkušeni solist Sytze Jan Luske pa je v vlogi Jelena s svojo močno telesno ekspresivnostjo in tehnično dovršenostjo, preprosto navdušil. Prizor oglašanje jelena, ki napoveduje smrt Peerove matere je

nedvomno eden od močnejših dramaturških vrhuncev celotne predstave ... Bogata kostumografija Lea Kulaša ter domiselna in praktična scenografija Marka Japlja zelo uspešno podpirata celotno zgodbo in sta prav tako pripomogli k posebnemu doživetju spektakla. Clug in njegova ustvarjalna ekipa sta spet dokazala, da se domača produkcija brez dvoma lahko kosa s svetovnimi umetniškimi stvaritvami.

Marko Šetinc, Uprizoritev baletne predstave Peer Gynt navdušilo občinstvo, Radio Slovenija 1, 13. 7. 2021

Koreografu Edwardu Clugu in ekipi SNG Maribor je uspelo iz dramske pesnitve Henrika Ibsena, ki je nastala po norveških pravljičnih motivih, narediti spektakularen splet giba in glasbe. Občinstvo je na Kongresnem trgu – predstava je bila uprizorjena v sklopu Ljubljana Festivala – z glasnimi ovacijami potrdilo, da je lahko gib zgovoren in pove več kot tisoč besed.

Vito Tofaj, Peer Gynt, Jana Zarja, 27. 7. 2021

OPERABALET MARIBOR

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE
SLOVENE NATIONAL THEATRE

G. Puccini: **MADAMA BUTTERFLY** opera v treh dejanjih

Režiser: **Pier Francesco Maestrini**

Scenograf: **Nicolas Boni**

Kostumograf: **Luca Dall'Alpi**

SIMFONIČNI ORKESTER SNG MARIBOR

ZBOR OPERE SNG MARIBOR

Dirigent: **Stefano Romani**

Zasedba:

Čo-čo-san: **Rebeka Lokar**

Suzuki, služabnica: **Irena Petkova**

B. F. Pinkerton, poročnik ameriške mornarice:

Renzo Zulian

Sharpless, ameriški konzul v Nagasakiju: **Jaki Jurgec**

Goro, ženitni posrednik: **Dušan Topolovec**

Princ Jamadori: **Bogdan Stopar**

14. 7., CANKARJEV DOM



Gostovanje Opere in baleta SNG Maribor, tokrat že drugo v nekaj dneh; po baletu Peer Gynt sinoči še z opero Madama Butterfly v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma, ki je prvič odprl vrata za polno kapaciteto po lanskem 15. septembru, na 69. Ljubljana Festivalu je ponudilo povsem prepričljivo predstavo slavné Puccinijeve opere. ... Režiser Pier Francesco Maestrini je predstavo vodil efektno in hkrati zelo pregledno z natančnim prikazom vseh podrobnosti.

Predstavi je dajal dovolj tekočega in smiselnou razvijajočega se dramskega poudarka, tako da je vedno ohranjalo pregled tako nad celoto kot posameznostmi opernega dogajanja. ... Predstava je postajala vse bolj prepričljiva, všečna, izdelana in je na koncu izzvala velike, stoječe aplavze in ovacije, še posebej za Rebeko Lokar.

Marijan Zlobec, Povsem prepričljiva mariborska Madama Butterfly, Marijanzlobec.wordpress.com, 15. 7. 2021

Po uspešni junijiški premieri na domačem mariborskem odru je opera ekipa SNG Maribor tokrat v prestolnico pripeljala eno najbolj slavnih oper Madama Butterfly. Opera v treh dejanjih je pod taktirko Stefana Romanija in režisera Piera Francesco Maestrinija zaradi slabega vremena namesto na Kongresnem trgu potekala v Cankarjevem domu priznani operni pevci mariborske operne hiše pa so s predstavo popolnoma prevzeli obiskovalce Festivala Ljubljana, ki niso skrivali navdušenja nad poslastico za oči in ušesa.

Neznano, Slovita Madama Butterfly, Lady, 4. 8. 2021

OPERABALET MARIBOR

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE
SLOVENE NATIONAL THEATRE

Sponzor:

interEnergo

a kelag company

NENEHNO V POGONU

MARTHA ARGERICH, klavir

ORKESTER SLOVENSKIE FILHARMONIJE

Dirigent: CHARLES DUTOIT

15. 7., CANKARJEV DOM



Da imata orkester in maestro za seboj ne samo dovolj vaje, ampak tudi kar štiri nastope s podobnim programom je v siceršnji abonmajski vihri dirigentskih gostovanj prava redkost, vendar se vedno znova izkaže, da je ravno ta praksa manj hipnega sodelovanja tista, ki obrodi glasbenih zamisli polna poustvarjanja. ... Elan Marthe Argerich je preprosto nalezljiv. Zmedel ga ni niti nenađejani odmor, saj je klavirju že po nekaj uvodnih taktih Prokofjeva popustila ena izmed strun. ... Dutoit pa je tako prej kot dirigentsko igral mediatorsko vlogo med glasbo za svojim hrbotom in pred takirko. Vendar pa lovljenje nikakor ni oviralo glasbe. Nenazadnje to sama zgradba koncerta dopušča in zelo verjetno je bilo tako vse skupaj zamišljeno. Vsekakor smo slišali povsem unikatno in tudi v tem sijajno izvedbo. Filharmoniki pa so se do konca razigrali v pomladnem obredju. Dutoit je tekoče križaril prek koščkov poganskega

muzika. V primerjavi s kakšno izmed prejšnjih izvedb so si samozavestni glasbeniki evidentno drznili več. Izpostavimo pihalce s soli in uigrano tolkalsko sekცijo. Gallusova dvorana je bila večkrat na nogah in verjamemo, da je izkušnja daljšega sodelovanja z Dutoitom in Argerichevo navdihujuča popotnica za prihodnjo sezono.

*Lovrenc Rogelj, Orkester slovenske filharmonije sklenil okrnjeno koncertno sezono, Radio Slovenija I,
Drugajutranja kronika, 15. 7. 2021*

Martha Argerich si je za tokratno gostovanje izbrala pianistično zahtevni Tretji klavirski koncert Prokofjeva, ki pa ga je v tehničnem pogledu kot za šalo in mimogrede stresla iz rokava – pasaže so se kristalno razprostirale in akordi živopisno utripali. Prav iz te izvajalske samoumevnosti, na videz popolne preprostosti, izhaja nenavadno poživljen utrip, lahkotnost, iskanje živih poudarkov prav na vsakem robu partiture Prokofjeva, čemur sledi v počasnem stavku tudi temna umiritev. Argerich je bila torej prav enako osupljiva kot pred dvema desetletjema, ko sem jo prvič slišal. Takšni osupljivosti je tehnična briljanca samo na videz nepomembna vstopna točka, ki omogoča izrazito »duhovno« nadgradnjo: dolge lestvične pasaže postajajo hudomušno nabrite, poudarki iskrivo izstopajoči, melodije bujno fazirane, barvna paleta klavirja nenavadno prilagodljiva. Argerich dokazuje, da je njen glasbeni duh še kako mladosten! Nekaj prav podobnega bi bilo mogoče trditi tudi o Dutoitu. ... Filharmoniki mojstrovine Stravinskega še nikoli niso poustvarili s takšnim elanom. Taktirka Dutoita je izrazito samoumevna, kar ustvarja ob ritmično kompleksni skladbi varno podlago, iz katere lahko raste glasba. Že v spremljavi koncerta Prokofjeva, ki je bila glede na siceršnje standardne veliko bolj prebujena, kot smo navajeni, je Dutoit poiskal številne poživljajoče detajle, v Pomladnem obredju pa je takšno muzikantsko obsesijo še nadgradil s premišljeno artikulacijo in poganjanjem ritimičnega utripa.

*Gregor Pompe, Zmaga izkušenj in modrosti, Dnevnik,
20. 7. 2021*

Povsem drugače je izzvenelo Pomladno obredje Igorja Stravinskega, pri katerem je celotni orkestrski sestav kot tudi v beli suknjič odeli maestro Dutoit zasijal brez pripomb. Partitura, ki velja za prvi primer glasbenega modernizma in še vedno velja za eno težjih, je bila izvedena tehnično brezhibno in je pričarala magično zamaknjenost ob glasbeni kulisi, navdihnjeni z brutalno orgiastično zgodbo o ritualu žrtvovanja device, ki mora plesati do smrti v poklon pomladnemu božanstvu.

*Damijan Vinter, Tragična lepota Puccinijevih junakinj, Večer,
30. 7. 2021*

Poletje se je ravno malce ohladilo, ko je v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma nastopila pianistka Martha Argerich, ki v 80. letu svojega življenja še vedno na pamet izvaja najtežje skladbe klavirskega repertoarja. Tokrat smo lahko slišali klavirski koncert skladatelja Sergeja Prokofjeva, orkester pa nas je ogrel s čaščenjem pomladni Igorja Stravinskega.... med koncertom pa so bile v središču pozornosti njene (op. Marthe Argerich) roke, ki so z nevideno hitrostjo mlatile po bleščeče belih tipkah, skakale na vse štiri strani klaviature in z občutkom, natančnostjo in mladostno energijo izvabljale žive zvoke iz klavirja. Slišali smo lahko tudi zvok počene strune. ... Charles je s še vedno zaljubljeno roko nežno pogladil Martho po dolgih sivih laseh, publiki se je milo storilo pri srcu, klavirja žal niso menjali, nato je koncert srečno izpeljala do konca. Po navdušenem aplavzu pa je Martha na milo priprošnjo dirigenta Charlesa odigrala še dva dodatka, žezelebi bi si jih še več ...

*Zuluf, Martha Argerich in orkester Slovenske filharmonije,
Kralji ulice, 7. 9. 2021*



Slovenska
filharmonija
Orkester Slovenske filharmonije je rezidenčni
orkester Festivala Ljubljana 2021.

SLOKAR KVARTET POZAVN

BRANIMIR SLOKAR, GYÖRGY GYIVICSÁN, WASSIL CHRISTOV, EDGAR MANYAK, pozavne
Gost: **KRISTIJAN KRAÑIČAN**, tolkala

16. 7., KRIŽEVNIŠKA CERKEV



V Križevniški cerkvi se je v okviru 69. Ljubljana Festivala začel cikel komornih koncertov. Prvi so nastopili glasbeniki, pozavnisti, združeni v ansambel Slokar kvartet pozavn, ki nepretrgano deluje že od leta 1973. Sestavljajo ga sami velemoštji, profesorji na različnih akademijah in v državah, solisti, dolgoletni ali več desetletni sodelavci, tako da je bilo že vnaprej jasno, da nas čaka sijajen koncertni večer. ... [op. Branimir Slokar] Ima neverjeten smisel tako za organizacijske kot čisto glasbene naloge, poleg tega, da je sam velik muzik, navdihajoč, kolegialen, izžareva pozitivno energijo, pripravljen je dajati in se žrtvovati, skratka kompleksna glasbena osebnost, odprta za vse pojave v glasbeni zgodovini, povezane z razvojem pozavne, žanrsko in stilno prav tako razvejan...

Marijan Zlobec, Slokar kvartet pozavn iz samih glasbenih velemoštrov, Marijanzlobec.wordpress.com, 18. 7. 2021

SEN KRESNE NOČI

**WIENER SÄNGERKNABEN
(ZBOR DUNAJSKIH DEČKOV)**
Zborovodja: **OLIVER STECH**

19. 7., KONGRESNI TRG



Koncert slovitih Dunajskih dečkov sinoči na polnem Kongresnem trgu, v mirnem in topljem ozračju, kot se spodobi za naslov glasbenega večera Sen kresne noči, na 69. Ljubljana Festivalu, je prinesel pričakovana zborovska razpoloženja, tako na odru kot na trgu in nasploh v Ljubljani, kjer poteka Europa cantat. Koncertni večer je vodil, povezoval, igral na klavir in dirigiral Oliver Stech. ... Prav tako smo občudovali vključenost dečkov v svetovni repertoar, ki spriča mladost in malo študijskih let ali izkušenj postavlja pred pevce ne le velik izviv, ampak še večje zahteve, če pomislimo na tako velike skladatelje, kot so bili po Mozartu, naslednji v programi Mendelssohn, pa Johannes Brahms, Anton Bruckner, Franz Schubert, Robert Schumann, morda celo pričakovani Gershwin s Summertimeom. To je za otroke perceptivno izjemno težko, celo bolj kot čisto tehnično vokalno, saj Dunajski deček ne more postati vsakdo, ki si to želi, ampak je potrebna avdicija kot dokaz

posebno izbrane nadarjenosti in seveda pripravljenosti na poseben način življenja v internatu ob obvezni osnovni šoli. Dirigent Oliver Stech je želel biti čim bolj programsko diferenciran, zato je vključil tudi mednarodni filmski in plesno-folklorni del, ki pa postane v omenjenem kontekstu še težji, po svoje tudi sproščajoč; s poplesavanjem in ploskanjem ob bolj jazzovskih ritmih ... Občudovali smo še izenačenost ali celovitost koncentracije mladih pevcev, med njimi kar nekaj solistov, pa samozavest in pogum, vzgojo, ki bo v glasbenem, verjetno pa tudi človeškem smislu, odločilno in pozitivno vplivala na nadaljevanje življenja ...

Marijan Zlobec, Dunajski dečki s programom za odrasle, a vseeno navdušili, Marijanzlobec.wordpress.com, 20. 7. 2021

Ko so člani Zbora dunajskih dečkov stopili na oder in zapeli Godiam la pace iz opere Idomenej, kralj Krete, so na Kongresnem trgu v Ljubljani zamrli vsi glasovi. Pravzaprav vse do konca koncerta od občinstva, razen gromoglasnega aplavza, skoraj ni bilo glasu. Člani zборa, ki je bil na pobudo avstrijskega cesarja Maksimilijana ustanovljen pred 500 leti, nastopajo povsod. No, ko so na koncu koncerta pevci iz vseh strani sveta, med katerimi tokrat sicer izjemoma ni Slovencev, zapeli v slovenščini, se je razlegel aplavz, ki se ga z besedami ne da opisati. Kmalu se vrnite!

Vito Tofaj, Dunajski dečki, zbor angelških glasov, Jana Zarja, 27. 7. 2021

Znameniti Zbor dunajskih dečkov, v katerem so v deških letih peli tudi Joseph Haydn, Wolfgang Amadeus Mozart, Franz Schubert, Anton Bruckner in Jakob Petelin Gallus, se je po dolgem premoru po zaslugu Festivala Ljubljana znova vrnil na naš oder. V prvem delu smo slišali arije, tehtna zborovska dela in umetelne pesmi iz ciklov najpomembnejših avstrijskih ter nemških skladateljev klasicizma in romantike z rahlim odklonom v italijanski

belkanto, v drugem pa tudi dela drugih glasbenih izročil, celo pesmi v japonsčini in v maorskem jeziku ter priredbe zvočno uspešnih polk skladateljev družine Strauss. Najbolj pa je 24 dečkov, ki prihajajo so s celega sveta, med drugim tudi s Kitajske, Južne Koreje in Japonske, prisotne navdušilo z zadnjo skladbo v dodatku: zapeli so namreč pesem Franceta Prešerna *Pod oknam*, in to v slovenskem jeziku, za kar so si prislužili stoječe ovacije.

Teja Pelko, Dunajski dečki zapeli tudi v slovenščini, Times.si, 21. 7. 2021

Sponzor:



Sponzor zboru:
PALAIS
COBURG

■ Avstrijsko
veleposlaništvo
Ljubljana



Častna pokroviteljica dogodka je veleposlanica Republike Avstrije
nj. ekselencia gospa mag. iur. Elisabeth Ellison-Kramer.

MAHLER V LJUBLJANI

ENSEMBLE DISSONANCE

Solistka: **NIKA GORIČ**, sopran
Dirigent: **MARKO LETONJA**

20. 7., KRIŽEVNIŠKA CERKEV



Komorni koncert *Mahler v Ljubljani* na 69. Ljubljana Festivalu je v nabito polni Križevniški cerkvi pokazal nove programske dimenzije. ... Program ... je združil dela skladateljev Huga Wolfa in Gustava Mahlerja, ki sta skupaj študirala glasbo na Dunaju in si tam celo delila študentsko sobo. Izbor pesmi na besedila Edouarda Mörikeja, Johanna Wolfganga von Göetheja in Josepha von Eichendorfa, ki jih je uglasbil Hugo Wolf, se vsebinsko nanaša na idejo zaključnega stavka Simfonije št. 4 Gustava Mahlerja, ki govorji o »nebeškem življenju«. ... To daje pesmim, kot jih je interpretirala Nika Gorič s sijajnim, čistim, lirsko nežnim glasom, v prefinjeni dikciji in dinamiki med piano in mezzoforte, postromantični kolorit, iz katerega pa ne moremo zaslutiti niti kasnejšega impresionizma [morda le v pesmi V senci mojih kodrov iz Španske pesmarice] in še manj ekspresionizma. Lirika romantičnega občutenja sveta s samo osvobajanjem lirskega subjekta kot večplastnega,

vse bolj odkritega, čeprav seveda še ne razgajenega, tako moškega kot ženske izpovedovalke lastnih občutij, ne more mimo prizorov iz narave, čeprav kot nekakšne nadomestne božje zavetnice. ... Letonja je že letel doseči tipične mahlerjanske poudarke in se mu je skozi razvoj interpretacije vedno bolj kazala duhovna podoba simfonije, še posebej v tretjem in s skorajda dramatično zamaknjenostjo začetem četrtem stavku, s skravnostno pojavljajočo se na odru Niko Gorič s svojo prefinjeno, lirsko, poduhovljeno, ne preveč poudarjeno, ampak bolj gladko tekočo, a strnjeno in smiselnno podobo, v kateri mora vztrajati in hkrati glasovno čisto podati zahtevno metaforično vsebino petega, kot otroško ali otrokovo predstavo nebes. Na koncu smo doživeli polminutni božanstveni mir, o katerem poje besedilo iz Dečkovega čudežnega roga, šele nato je Letonja nabito polni Križevniški cerkvi dovolil, da spregovori v obliki navdušenih aplavzov in ovacij.

Marijan Zlobec, Koncert Mahler v Ljubljani (in še kje?), Marijanzlobec.wordpress.com, 21. 7. 2021

MARKO HATLAK, harmonika

21. 7., KRIŽEVNIŠKA CERKEV



Virtuož na harmoniki Marko Hatlak [po]ustvarja repertoar od baroka in klasike do tanga in etna. Za nastop v okviru 69. Ljubljana Festivala se je odločil, da bo občinstvu v Križevniški cerkvi zaigral dela nemškega skladatelja in organista Johanna Sebastiana Bacha in par svojih, od tega premierno Menihi 2021, poleg harmonikarskih pa je pokazal tudi svoje tolkske veštine. Občinstvo je bilo nad slišanim navdušeno, zato je sledil še dodatek, v katerem se je s skladbo Oblivion poklonil 100. obletnici rojstva argentinskega skladatelja tanga, bandoneonista in aranžerja Astorja Piazzolle, ki je revolucioniral tradicionalni tango v nov slog, imenovan Nuevo tango. Zahvale in čestitke za izvrsten koncert so obiskovalci Hatlaku izrekali tudi po koncertu pred cerkvijo. Ta jih je hvaležno sprejemal, ob tem pa je novega lastnika našlo tudi kar nekaj njegovih albumov.

Teja Pelko, Marko Hatlak v cerkvi pričaral nebeško vzdušje, Odkrito.si, 24. 7. 2021

Izbor treh Bachovih skladb je dajal občinstvu vedeti, da je Marko Hatlak predvsem klasični koncertni harmonikar. Najprej je zaigral *Francosko suite* št. 6 v E-duru, BWV 817 v osmih delih, ki zastavljajo interpretu na harmoniki dovolj poustvarjalnega rafiniranega opredeljevanja predvsem do impulzivnosti in vsaj delne, če ne opazne različnosti med prevladujočimi nekdaj popularnimi in seveda splošno znanimi plesi. Če je za uvodno Allemando izbral svetel zvok in nakazal možen karakter celotne suite, je Courante izvedel zelo hitro, medtem ko je v sledeči Sarabandi kot kontrast izbral zelo počasen, bolj meditativen odtenek. Prav tako počasna je bila Gavotte, hitrejša pa Polonaise, da bi tempo v Bourrée zatem še stopnjeval in hkrati poudarjal nizanje melodij. Gigue je bila dovolj plesna, medtem ko je zadnji Menuet zazvenel najbolj polifono, orgelsko, svečano, čeprav tehnično ne ravno briljantno. Pri tej kompoziciji so vedno možne kakšne korekcije, tako v vsebini posameznih prevladujočih plesov iz različnih kulturnih izročil, kot v iskanju in najdenju lastnega solističnega individualnega karakterja.

Marijan Zlobec, Harmonikar Marko Hatlak z J. S. Bachom in sabo, Marijanzlobec.wordpress.com, 22. 7. 2021

MOSKOVSKI KOMORNI ORKESTER MUSICA VIVA

Dirigent in violončelo: **ALEKSANDER RUDIN**

Gost: **BERNARDO BRIZANI**, violončelo

22. 7., KRIŽEVNIŠKA CERKEV



Rudin je v nadaljevanju predstavil manj znano *Elegijo za godalni orkester* v G-duru Petra Iljiča Čajkovskega ... mislim, da je Rudin izbral to delo, da je bolj smiselnou poudaril obe oklepajoči se kompoziciji še z naslednjim, da bi poudaril vrednote trojice, ne pa le enega, najslavnnejšega. Tu vidim Rudina kot zgodovinsko prosvetljenega umetniškega vodjo svojega ansambla, kot raziskovalca določenega obdobja ruske glasbene zgodovine, oseb in njihove medsebojne povezanosti ali prepleteneosti ... Njegovo [op. Karla Davidova] domotožje med delovanjem v Leipzigu se kaže tudi v skladbi *Fantazija na ruske teme*, op. 7, v kateri je prepletel več ruskih pesmi in od začetnega Grave, Teme in dveh Variacij prek Andantina do sklepnega radoživega ... Tudi tu bi lahko poleg fantazije govorili o nekakšnih variacijah z različnimi možnostmi zvočnih in melodičnih efektov, ki jih je odlični solist [op. Aleksander

Rudin] znal s svojim komornim godalnim ansamblom še kako poudariti. Aleksander Rudin je hkrati zelo prepričljivo pokazal, kako odličen violončelist je bil Karl Davidov, ko je svoje delo izvajal ... Velika pričakovanja pred nastopom Bernarda Brizanija so se uresničila, kljub eni sami kratki vaji z moskovskim orkestrom pred samim orkestrom. Brizani je muzik plemenitega srca in čistega uma, s pozitivno energijo, ki jo z luhkoto izjemne solistične tehnike podaja do vseh odtenkov poglobljeno in s posebno milino.

Marijan Zlobec, Rusi izpostavili dva svoja manj znana skladatelja in Brizanija, Marijanzlobec.wordpress.com, 23. 7. 2021

Sponzor:



VIOLETTA EGOROVA, klavir

25. 7., KRIŽEVNIŠKA CERKEV



... Egorova vse to Schubertovo življenjsko poslavljanje zelo dobro pozna, kot tudi nekatere biografske podrobnosti, ki so mojstra samospeva napeljale do raznih spozab, bolezni in končne smrti. Morda je v svoji interpretaciji že zelela poudariti ne le epskost same zgradbe sonate, ampak nekakšno zaklinjanje in uporništvo proti smrti, tisti dvoboj, ki ga začutimo že od začetka in ga je pianistka poudarjala tako, da si ni dovolila niti lirizma in še manj sentimentalnosti. Ves čas smo poslušali tiho schubertovsko podzavest; "Ti smrt mene ne ne boš uničila, jaz bom vseeno večen." ... Egorova je ves čas gradila in dokazovala tak miseln interpretativni koncept; dramatičen, drzen, nič žensko mehak, ampak vseskozi močan, ... da je podčrtala Schubertovo bolj optimistično plat in zaobšla vse drugo, o čemer bi se dalo še kaj reči ... V drugem delu recitala se je Egorova preselila še bliže nam ... Izbrala je znamenito popotovanje Benetke in Neapelj [iz zbirke Leta romanja II, dodatek, S. 162] I. Gondoliera, II. Canzone, III. Tarantella. To je popotovalni trojček sijajne zvočno krajevno, beneško neapeljske folklorne tipike, v kateri je vse, celo sentimentalnost beneških vedut ob zavedanju skorajda njihovega turističnega ogledovanja, dokler ne greš naprej na jug.

Marijan Zlobec, Odlična Violetta Egorova s Schubertom in Lisztom, Marijanzlobec.wordpress.com, 26. 7. 2021

REINHOLD FRIEDRICH, trobenta Eriko Takezava, klavir EPIFANIO COMIS, klavir

26. 7., KRIŽEVNIŠKA CERKEV



Reinhold Friedrich je morda največji fenomen na trobenti po Francozu Mauriceu Andréju, vsekakor pa so ga že zdavnaj opazili mnogi glasbeni organizatorji, festivali, dirigenti, kot Claudio Abbado, ki ga je povabil kot prvega trobentarja v svoj Luzernski festivalski orkester, ta pa deluje le med festivalom in je sestavljen po osebnem povabilu najboljših glasbenikov iz raznih orkestrov plus mnogih čistih solistov, ki z orkestrom delujejo v času festivala ... Rapsodija ohranja svojo celotno melodično podobo in strukturo; dolga je kakih petnajst minut, tako da prevzameta klavir in trobenta različne inštrumentalne funkcije. Izmenjujeta se klavir in trobenta, ki je po potrebi prilagojena svoji funkciji, potem se spreminja njen različno sordirani zvok, dihanje in petje skozi krilovko. Dialog s klavirjem je kontinuiran in prefinjeno določen, da ne "trpi" sicer znan zvočni vtis Rapsodije že od prej, se pravi ob času nastanka leta 1924, in da ostaja delo

hkrati še vedno pristno, ameriško po koloritu, stilu, izpovedi, po samem občutenju časa in uspešnem skladateljevem prehodu iz odrsko – scenske h koncertni glasbi.

Marijan Zlobec, Na komornih koncertih odlična še pianista in trobentač, Marijanzlobec.wordpress.com, 27. 7. 2021

SONJA JONČEVA, soprano MARTIN SUŠNIK, tenor

ORKESTER SNG OPERA IN BALET LJUBLJANA

Dirigent: **FRANCESCO IVAN CIAMPA**

27. 7., KONGRESNI TRG



Z opernimi arijami sta občinstvo navduševala sopranistka Sonja Jončeva in tenorist Martin Sušnik. Pod vodstvom v Italiji rojenega dirigenta Francesca Ivana Ciampe je z njima nastopil Orkester SNG Opera in balet Ljubljana.

Neznano, Sonja Jončeva, nastop sopranistke v okviru 69. Ljubljana Festivala, Mediaspeed.net, 28. 7. 2021

Za uspešno izvedbo koncerta, ki je bil zaznamovan z nenadnimi zapleti, grozile pa so mu tudi dežne kaplje, gre najprej pohvala za pogum solistu mariborske opere Martinu Sušniku. Ta je le nekaj ur pred začetkom sprejel izviv in nadomestil predvidenega Branka Robinšaka, ki je svoj nastop zaradi bolezni v zadnjem hipu odpovedal. Čeprav je bil Sušnik razumljivo na odru morda nekoliko bolj zadržan, je svoj nastop izpeljal profesionalno. S svojo odrsko prezenco, glasovno dodelanstvo in izraznostjo Puccinijevih žensk je svoj prvi nastop v Sloveniji uspešno izpeljala sopranistka Sonja Jončeva. Za energijo na odru je poleg solistov skrbel tudi izrazito ekspresiven italijanski dirigent Francesco Ivan Ciampa, ki mu je uspelo Orkester Slovenskega narodnega gledališča Opera in balet Ljubljana obuditi v življenje.

Tina Ogrin, Operni večer na Kongresnem trgu, Danes do 13-ih, Radio Slovenija 1, 28. 7. 2021

Ob tem, da se ta teden nadaljuje cikel komornih koncertov, prestavljenih v Križevniško cerkev [ki sprejme več gledalcev kot prvotno predvidena Viteška dvorana], je dogajanje na Kongresnem trgu zaznamoval nastop Sonje Jončeve... [op. Dirigent Francesco Ivan] Ciampa je orkestrski sestav vseskozi vodil odločno in mladostno temperamentno, kar je gotovo pripomoglo k odličnemu skupnemu vrtusu. Samostojni instrumentalni deli [intermezzi iz Puccinijevih oper Le Villi, Sestra Angelika, Manon Lescaut in Giordanove Fedore] so pričarali vse nianse liričnosti in dramatičnosti izbrane glasbe, hkrati pa je 39-letni dirigent zanesljivo spremjal oba solista ... Jončeva, ki je tudi odrsko izžarevala popolno suverenost, pa najsi bo to v zapeljivih obratih in krajsih sprehodih mimo dirigentskega pulta, interakciji s partnerjem ali pri uvodni improvizaciji s cvetjem iz odrskega aranžmaja. Seveda pa je njen glavni atribut žametno polna barva, ki se zdi kot nalašč za interpretacijo krhkikh, bolečine in hkrati upanja polnih Puccinijevih junakinj. Vsi njeni nastopi so bili preprtičljivi in odlični, a naj kot vrhunce izpostavim arijo Tosce Vissi d'arte in sklepno, srce parajočo Un bel di vedremo iz Madame Butterfly. Sušnik je pri prvi ariji Rudolfa iz La Boheme kazal še manjše znake

uvodne zadržanosti, a se je kasneje, tako samostojno kot v duetih, sproščeno razpel in požel navdušenje predvsem s svojimi zvenecimi višinami. Kot njegov vrhunec velja izpostaviti presunljivo doživeto Cavaradossijevo arijo E lucevan le stelle. Oba pevca, ki ju loči dobro leto starostne razlike, sta za dodatek sproščeno izvedla še napitnico iz La Traviate, nato pa je Jončeva po vztrajnem aplavzu dodala še O mio babbino caro, ki je pomirjujoče izzvenel v izredno občuteni sklepni frazi in potrdil, da je ena vodilnih sopranistk današnjega časa.

Damijan Vinter, Tragična lepota Puccinijevih junakinj, Večer, 30. 7. 2021



Sponzor:

Technobell
Technology

LATICA HONDA-ROSENBERG

violina

Zuzanna Basinska, klavir

BOŽO PARADŽIK, kontrabas

Annalisa Orlando, klavir

28. 7., KRIŽEVNIŠKA CERKEV



Serija komornih koncertov na 69. Ljubljana Festivalu se zelo uspešno nadaljuje. Sinoči sta v Križevniški cerkvi nastopila violinistka Latica Honda-Rosenberg in kontrabasist Božo Paradžik. Oba sta profesorja na Mednarodnih mojstrskih tečajih Festivala Ljubljana. ... Violinistka si je najprej izbrala redko slišane *Variacije na Corelliijevu temo* Fritza Kreislerja, slavnega violinista in skladatelja. *Variacije* niso tako virtuozne, kot bi pričakovali, niti po melodijah niti po tehnični zahtevnosti, a je solistka ob spremljavi pianistke Zuzanne Basinske takoj pokazala sijajen zvok svoje violine; močan, temen, nadzorovan v vseh odtenkih, tehnično brezhiben v težkih pasažah, skratka violinistka je poudarila svoj solistični perfekcionizem, ki se ujema s profesorskim, saj je jasno, da lahko uči samo tisti, ki največ zna. Ta vrhunski kriterij in standard, ki si ga postavlja Latica Honda – Rosenberg, je zavidanja vreden. V cerkvi je zvok

njene violine še izrazitejši, da ne rečem opojnejši. ... Paradžik je bil tu [op. pri *Sonati za kontrabas in klavir*] zelo prefinjen interpret; znal je zajeti pravilno ali oznakam stavkov ustrezno naravo in stil interpretacije, ki je bila precej umirjena, več virtuoznosti sta ponudila zadnja stavka, tako da smo poslušali nek smiselni in celoviti razvojni lok, ki pa se po kakšni izrazitejši melodiji ne more izkazati.

Marijan Zlobec, Violinistka in kontrabasist navdušila, Marijanzlobec.wordpress.com, 29. 7. 2021

RUSI PRIHAJAO!

Violina & dirigent: **DIMITRIJ SITKOVECKI**
LANA TROTOVŠEK, violina
ENSEMBLE DISSONANCE

Gosta:

Tomaž Sevšek, čembalo
Jože Bogolin, tolkala

29. 7., SLOVENSKA FILHARMONIJA



Koncert je presenetil s svojo takojšno intenziteto v bistvu novega Ensemble Dissonance, kot smo ga spoznali že na koncertu z dirigentom Markom Letonjo... A bistveno je, da je orkester igral v sijajni glasbeni in koncertni formi, seveda po zaslugu slavnega violinista in dirigenta Dimitrija Sitkoveckega... Najbolj je presenetila, ali pa tudi ne, saj jo že poznamo, odlična slovenska violinistka Lana Trotovšek. Po desetih Beethovnovih sonatah se je tokrat spopadla z modernejšim izzivom in ga odlično uresničila. Morda je ob izredno čisti igri najbolj presenetila s temnim zvokom, polnim, dolgim, vedno intenzivnim, napreduje k še večji osebni zrelosti in suverenosti. Solist Tomaž Sevšek je imel čembalo v ozadju, tako da je njegova igra predstavljala diahron dialog z violinistko spredaj, bolj kot kakšen echo, deloma kot oddaljeni solo, medtem ko je bil dirigent nekje bolj proti sredini. Prvi stavek je s solo violino zelo počasen, a ga začenja najprej dopolnjevati čembalo ter nato godala, violina še s pizzicatom, potem pa ansambel v trenutku eksplodira, se hitro umiri in violinistka nadaljuje svoje intenzivno igranje, tudi z dvojemkami, v sinkopiranem ritmu, z glisandi in zelo hitrimi, zelo poudarjenimi pasažami, pa tudi spremenljivimi, nežnejšimi delci, kjer dobi več harmonije sam orkester...

Marijan Zlobec, Rusi prihajajo ali kako jih je Dimitrij Sitkovecki z luhoto obvladal, Marijanzlobec.wordpress.com, 30. 7. 2021

TANGO STORY

V OBJEMU VIRTUOZNE STRASTI

IRENA YEBUAH TIRAN, mezzosopran

TANGO KVINTET:

Borut Zagoranski, harmonika

Matija Krečič, violina

Marko Korošec, kitara

Žiga Golob, kontrabas

Mladen Delin, klavir

Tango plesalca: **Sara Grdan & Ivan Terrazas**

Posebna gosta:

Nino Mureškić, tolkala

Pavle Ravnohrib, recitator

30.7., KONGRESNI TRG



Zgodba k argentinskem tangu je dolga, saj so se v ritimih znamenitega plesa najprej vrteli na dvoriščih in v nočnih lokalih na začetku 19. stoletja. Zgodba o predstavi Tango story je krajsa, prvič so jo zaigrali leta 2012 v okviru Evropske prestolnice kulture Maribor. Priovedi o preboju

argentinskega tanga iz zakotne ulične v vrhunsko umetnost je vsekakor vredno prisluhniti in si jo ogledati. Še posebno, če jo pripovedujejo izvrstna plesalca Sara Grdan in Ivan Terrazas ter vrhunski umetniki Irena Yebuah Tiran in Pavle Ravnohrib. Ter seveda glasbeniki iz skupine Tango kvintet.

Vito Tofaj, Argentinski tango, ples ljubezni, Lady, 11. 8. 2021

Bistven je bil razvoj, panorama, tako nad različnim avtorstvom glasbe, kot pojavom pevke, v funkciji izpovedovalke pristnih latinskoameriških emocij, ne brez plesnih sestavin, a z očitno željo po celostni odrski prezenci. Irena Yebuah Tiran je to odlično uspevalo, z vrhuncem v francoski verziji besedila za slavní Piazzollov Oblivion, ... Mednarodno uveljavljena plesalca tanga Sara Grdan in Ivan Terrazas sta se takoj izkazala kot izredno navdahnjena in ujeta ali skladna v vseh gibih, korakih, prilagajanju, dotikanju, prižemanju, spogledovanju, prihajjanju in odhajjanju, nenehni ritmiki, ki se odziva tako na glasbo kot lastno elementarno čutenje sebe kot emotivnega, glasbeno – plesno prebujenega posameznika, ki pa išče odziv, da bi skupaj s partnerjem našla poetičnost in identiteto ujemanja brez besed ter dokončno ... Večera Tango story kajpada ne bi bilo brez Kvinteta tango z vsemi svojimi finesami, med katerimi pa so vendarle prevladovali trije mojstri: harmonikar Borut Zagoranski, violinist Matija Krečič in kontrabasist Žiga Golob.

Marijan Zlobec, Tango story ob stoti obletnici rojstva Astorja Piazzolle, Marijanzlobec.wordpress.com, 1. 8. 2021

CLAUDI ARIMANY, flavta
PEDRO JOSÉ RODRÍGUEZ, klavir

1. 8., KRIŽEVNIŠKA CERKEV



Sledila je znana Fantazija na samospev »Mutterseelenallein« A. Brauna, skladatelja Franza Dopplerja, ki je bil tudi sam flavtist. V skladbi je polno zanimivih motivov, ki so izvajalcema nudili možnost virtuoznega igranja. Zelo obsežno skladbo Johanna N. Hummla [njegov mentor je bil W. A. Mozart] Veliki briljantni rondo v G-duru je uvedel odličen pianist, ki je uradni korepetitor več mednarodnih tekmovanj, nato pa sta nam res briljantno predstavila to poznano skladbo. ... Po kratkem odmoru sta nam odlična španska glasbenika zaigrala Introdukcijo in Rondo na temo iz opere Le Colporteur danskega skladatelja Friedricha Kuhlaua. To je pravzaprav skladba za klavir in flavto, ker je glavnino igre prevzel Rodriguez. ... V njegovi skladbi, precej dolgem Koncertantnem duu za flavto in klavir v G-duru, sta izpustila drugi stavki in smo slišali samo tri stavke. Z odlično izvedbo sta glasbenika zaključila uspešen koncert. Ker je trajal samo dobro uro in je publike še pleskala, sta glasbenika dodala še tri krajše skladbe G. Faureja, J. S. Bacha in R. Schumanna.

Lovro Sodja, Koncert flavtista Claudi Arimanya, Novice – Koroška, 3. 9. 2021

ANA NETREBKO, soprano **& JUSIF EJVAZOV**, tenor

SIMFONIČNI ORKESTER RTV SLOVENIJA

Dirigent: **MICHELANGELO MAZZA**

8. 8., CANKARJEV DOM



Sprememba lokacije iz Kongresnega trga v Gallusovo dvorano se je izkazala za odlično potezo, saj ni le organizatorju odpravila skrbi z vremenom, temveč tudi publiki v akustični dvorani zagotovila bolj primerno zvočno podobo. Operna zakonca sta namreč domačemu občinstvu z izborom prepoznavnih arij in duetov pripravila pravo predstavo. Čeprav se je mestoma izgubila v orkestrskem zvoku, je Ana Netrebko vsekakor navdušila s svojo odrsko prezenco in doživeto izvedbo. Njen nastop je bil za razliko od nastopa Jusifa Ejvazova bolj sproščen in v njem ni manjkalo zanjo značilnega lahkonatega poplesovanja po odru in koketiranje s publiko, ki jo je uspešno šarmiral tudi njen mož. Vsa pričakovanja pa je upravičil odlično pripravljen Simfonični orkester Radiotelevizije Slovenija. Vodil ga je razpoloženi Michelangelo Mazza, ki je uspešno usklajeval razigrano, mestoma nepredvidljivo izvedbo.

opernega para. Publika si je s stoječimi ovacijami prislužila dva dodatka s katerima je operni par še prilil olja na ogenj svoji priljubljenosti.

Katja Ogrin, Anna Netrebko in Jusif Ejvazov navdušila, Radio Slovenija I, Dogodki in odmevi, 9. 8. 2021

Bogata paleta Aninega pevskega izražanja je zaobjela vse od najnežnejših tonov do strastnih izbruhov. Priča smo bili tudi širokemu barvnemu razponu, prelepemu legatu, iskrivim višinam in plemeniti eleganci njenega temnega, žametnega sopранa. Nastop je začela razkošno, z veliko arijo »In questa reggia«, ki jo poje Turandot v istoimenski operi Giacoma Puccinija, Ana pa jo je odpela tudi v veronski areni. Nadaljevala je s poskočno Neddino arijo *Stridono lassu* iz opere »Glumači [I Pagliacci]« Ruggera Leoncavalla. Diva rusko-avstrijskih korenin je očarala tudi z »lahkotnejšim« delom repertoarja, v katerem je predstavila uvodno arijo Silvie Varescu »Heia, heia in den Bergen ist mein Heimatland« iz operete »Kneginja čardaša« Emmericha Kálmána. Za navdušenje je poskrbel tudi njen soprog Jusif Ejvazov, ki je z močnim tenorjem zanesljivo obvladal najvišje tone. Poleg Gassenhauerjeve arije »La donna è mobile« iz Verdijevega Rigoletta je zapel tudi slavno Caniovo arijo »Vesti la Giubba« iz »Glumačev«. Manjkala ni niti poslastica za uho Agustína Lare, »Granada«. Temperamentni zvezdniški par je očaral z ljubezenskimi dueti, kot sta »Gia nella notte densa« iz Verdijeve opere »Otello« in »O soave fanciulla« iz Puccinijeve *La Bohème*, ki je predstavljala finale njunega nastopa. Občinstvo je z glasnim navdušenjem sprejelo tudi skladbo »Caruso« Lucia Dalle in duet »Brindisi« iz Verdijeve »La Traviate«, ki sta ju zapela kot dodatek k repertoarju.

Helmut Christian Mayer, Praznik glasov ob izrazitem navdušenju občinstva, Kleine Zeitung, 10. 8. 2021

V slovensko prestolnico sta se po izjemnem uspehu lanskega poletja na oder 69. Ljubljana Festivala – le da tokrat namesto na Kongresni trg v Cankarjev dom, kar je bila z akustičnega vidika izredno dobra odločitev – z izborom

najlepših opernih arij in duetov vrnila ruska opera diva Ana Netrebko in azerbajdžanski tenorist ter njen življenski sopotnik Jusif Ejvazov. Z njima je prišel tudi dirigent Michelangelo Mazza, ki s pevcema tesno sodeluje že več let, uigrani ekipi pa so izvrstno sledili tudi člani Simfoničnega orkestra RTV Slovenija in tako polni dvorani pričarali nepozaben večer, za kar so si prislužili stoječe ovacije. Vsi glavni protagonisti so bili izredno dobre volje. Ana in Jusif sta občinstvu postregla tudi z igralskimi in romantičnimi vložki, ob Jusifovi izvedbi skladbe Granada Agustína Lare pa je Ana, ki je ves večer koketirala z občinstvom, prišla iz zaodrja in zaplesala. Po koncertu sta se pevca takoj odpravila proti letališču, od koder sta poletela v Rusijo.

Teja Pelko, Koketna Ana na noge spravila vso dvorano, Vkllop Stop, 12. 8. 2021

V sklopu Ljubljana Festivala sta včeraj v Ljubljani nastopila ruska sopranistka Ana Netrebko azerbajdžanski tenorist Jusif Ejvazov, ki veljata za zvezdniški operni par, vse odkar sta se leta 2015 poročila na Dunaju. V Ljubljano sta pripravovala iz Italije, kjer sta v četrtek nastopila v operi Turandot v veronski areni. Včeraj ju je na koncertu spremiljal Simfonični orkester RTV Slovenija pod taktirko Michelangela Mazze. Na veliko veselje opernih navdušencev je bil koncert zaradi slabe vremenske napovedi s Kongresnega trga prestavljen v Gallusovo dvorano Cankarjevega doma, kar je zagotovilo boljšo akustiko in tako še večji užitek ob poslušanju pretežno italijanskih arij, ki sta jih pevca izbrala za program koncerta. Sicer je bil to že njun drugi skupni koncert v Ljubljani, saj sta skupaj v prestolnici nastopila že lani. Pred tem pa je imela Ana Netrebko oktobra 2012 samostojen koncert prav tako v Cankarjevem domu. Tedaj jo je na koncertu spremiljal Orkester Slovenske filharmonije.

C. R., Ana Netrebko še tretjič zapela v prestolnici, Dnevnik.si, 9. 8. 2021

Avgusta je v polni Gallusovi dvorani nastopila najsvetlejša zvezda opernega sveta, sopranistka Anna Netrebko. Oder je delila s trenutno najbolj iskanim tenoristom, Yusifom Eyvazovim, ki je tudi njen življenjski partner. Že s prvim korakom je navdušila polno dvorano, med drugim pa pozdravljala vse prisotne, med tretjim pa je odplesala do radijskega orkestra, oblečenega v frake in črnino. ... Glasova sta pela lahko, z užitkom in samozavestno. Priča smo bili dinamičnemu odrskemu gibanju, ne le fizično, predvsem zvokovno in dramatično. Usklajeni par je z največjo lahkoto z žametnima glasovoma dosegel tudi najbolj skrite kotičke dvorane. ... Eyvazov, ... si je med drugim privoščil tenorski trenutek, s kazalcem leve roke je podirigiral dirigentu, raztegnil svoj ton do konca in požel navdušen aplavz. ... Skoraj dve uri dolg nastop je bil za vse ljubitelje operne glasbe prekratek. Kljub dvema dodatkoma bi žeeli slišati več. Izvajalca sta potrdila svoj sloves, poslušalstvo je ploskalo in vzklikalno stope...

Zuluf, Anna Netrebko in Yusif Eyvazov, Kralji ulice, 7. 9. 2021

MOJCA ZLOBKO VAJGL, harfa EVA-NINA KOZMUS, flavta KARMEN PEČAR KORITNIK, violončelo

9. 8., KRIŽEVNIŠKA CERKEV



Videli pa smo sinoči v polni Križevniški cerkvi, kako so se prebile v ospredje tri odlične slovenske glasbenice: harfistka Mojca Zlobko Vajgl, flavtistka Eva – Nina Kozmus in violončelistka Karmen Pečar Koritnik, vse tri z bogatimi mednarodnimi glasbenimi izkušnjami. Med njimi flavtistka stalno deluje in živi v tujini, najprej v Kataloniji, sedaj pa v Franciji. 69. Ljubljana Festival jim je dal priložnost za predstavitev, kar so izkoristile z vsem interpretativnim žarom, intenzivnostjo in odličnostjo, čeprav je v programu šlo za zelo malo izvirnih del za tako komorno sestavo. Slišali smo priredbo za violončelo in harfo priznanega violončelista Luigija Silve. Tu sta bili violončelistka in harfistka sijajni, seveda še posebej violončelistka, ki je navdušila tako s posebno lepoto svojega inštrumenta, kar kaže na lepoto njene osebnosti ali duše, veliko je bilo tehničnih prijemov [flažoletnih tonov], variacij, vsakršnih spremnosti, tako da je dajala malo konotacij ali asociacij na slavnega goslača.

Marijan Zlobec, Flavtistka, harfistka in violončelistka skupaj, Marijanzlobec.wordpress.com, 10. 8. 2021

Po kratkem odmoru je harfistka Zlobkova odigrala Nokturno v Es-duru za harfo solo ruskega skladatelja M. Glinke. Odlično obvlada svoj instrument, njena igra je bila navdihajoča in iskriva. Pri skladbi Zgodovina tanga Astorja Piazzolle v priredbi K. Vehmanena smo si predstavljali plesni par, ki pleše tango, kar je flavtistki in harfistki popolnoma uspelo. Flavtistka nas je ponovno navdušila s svojim prodornim vibriranjem flavte. Posebej sta nas pa ponovno navdušili čelistka s svojim žametnim tonom in tudi odlična harfistka s Fantazijo Mojzes Nikole Paganinija v priredbi L. Silve. Med močnim aplavzom smo slišali tudi vzklike »bravo«. Pri naslednji Serenadi za harfo N. M. Mostlerja so se vse tri glasbenice izmenjavale s svojimi odličnimi soli. Koncert so zaključile z izvedbo Sonatine skladatelja M. Ravela v priredbi C. Salzeda. Poznalo se je, da je Ravel zelo veliko skladb napisal za klavir solo, vsi trije stavki so minili v tem duhu. Po navdušujočem aplavzu so glasbenice dodale še Serenado Alfreda Oeschlegla.

Lovro Sodja, Koncert slovenskega tria Eve N. Kozmus, Karmen Pečar Koritnik in Mojce Zlobko Vajgl, Novice – Koroška, 3. 9. 2021

SIMFONIČNI ORKESTER
RTV SLOVENIJA

Sponzor:



KREUTZER SONATA

LANA TROTOVŠEK, violina

ALJA MANDIČ FAGANEL, violončelo

GODALNI KVARTET DISSONANCE

10. 8., KRIŽEVNIŠKA CERKEV



Izvedba je bila v celoti fenomenalna, ker je bila en sam glasbeni užitek, prava strast in opojnost, intenzivna sleherni trenutek, melodično prelivajoča se, sugestivna. Lana Trotovšek je vodilne melodije iz sonate za violino in klavir še bolj poudarjala, nanjo so se v dialogu, ki je v nekem smislu razgradnjaj na novo postavljena klavirska spremjava v godalih, tako da nastopajo kot solisti v posameznih odsekih vsi ali še vsak posebej, vse pa je tako sijajno povezano in prepričljivo izpeljano, da bi lahko sprejel Lanino trditev, da je vse to bilo že Beethovnovo kompozicijsko delo, in dodali, da vse doslej tako izrazite in sijajne izvedbe verjetno ni bilo še nikoli ali nikjer. Že delo samo jih je povsem posrkalo vase; ves vodilni utrip in navdih vsem pa je nedvomno dajala Lana Trotovšek kot prva violinistka, ki izvirno Kreutzerjevo sonato v zadnjih letih najpogosteje izvaja. Pokazala se je povsem zrela koncertantka, na

katero se s samozavestjo in zaupanjem navežejo še ostali v kvintetu, kjer se je kot prva violončelistka in solistka v več pasažah izkazala gostja Alja Mandič Faganel.

Marijan Zlobec, Kreuzer sonata najboljši komorni koncert na 69. Ljubljana Festivalu, Marijanzlobec.wordpress.com, 11. 8. 2021

Ljubljana festival je v Križevniški cerkvi gostil letošnjo nagrjenko Prešernovega sklada, mednarodno uveljavljeno violinistko Lano Trotovšek. Redna festivalska gostja je tokrat nastopila z Godalnim kvarem Dissonance in posvetila koncertni večer lanskoletnima obletnicama rojstva Huga Wolfa in Beethovna.... Koncert je začelo eno najbolj priljubljenih del Huga Wolfa.

Tina Šrot, Koncert Lane Trotovšek, TV Slovenija 1, Odmevi, 10. 8. 2021

JONAS KAUFMANN, tenor

SIMFONIČNI ORKESTER RTV SLOVENIJA

Dirigent: JOCHEN RIEDER

11. 8., CANKARJEV DOM



Koncert slavnega nemškega tenorista Jonasa Kaufmanna s Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija, ki ga je vodil Jochen Rieder je upravičil vsa pričakovanja. Navdušeno občinstvo je sinoči skoraj dve uri in pol trajajoč koncert nagradilo s stoječimi ovacijami. Tako je navdušeno občinstvo v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma pospremilo arijo »Cielo e mar« iz Ponchiellijeve opere Gioconda, s katero je priljubljeni tenorist otvoril svoj koncert v Ljubljani. Z uspešno izvedbo zahtevnega programa opernega večera je pevec upravičil svoj sloves tehnične izvrstnosti in doživete izvedbenosti. Če je v prvem, italijanskem delu programa ponudil repertoar, ki je bolj priljubljen pri širšem občinstvu, pa je dramatično izvedbo v drugem delu opravičil tudi sloves odličnega Wagnerjanskega tenorja. Skozi celoten koncert se je navdušenje občinstva stopnjevalo, za kar je poleg izjemnega Kaufmana v skorajda enaki meri zaslужen Orkester Radiotelevizije Slovenija, ki je koncert programsko in izvedbeno močno podprt, še posebej v nemškem delu.

programa pa navdušil. Jonas Kaufmann se je na stoječe ovacije odzval s kar štirimi dodatki in večer zaključil z zelo tenkočutno izvedbo skladbe Ombra di Nube Licinia Reficeja, ki jo je še oplemenil s svojim značilnim osupljivim pianisimom. Čeprav je nemški tenorist tudi letos nastopil le nekaj dni za opernim parom Netrebko - Ejvazov in se primerjava med tenoristoma ponuja kar sama, Kaufmann s svojo vokalno raznovrstnostjo in tankočutno izvedbo nedvomno ostaja prvorosten.

Katja Ogrin in Mihael Kozjek, Koncert slavnega nemškega tenorista Jonasa Kaufmanna navdušil, Radio Slovenija 1, 12. 8. 2021

Operni pevec, ki se enako dobro znajde tako v osrednjih vlogah nemškega, francoskega in italijanskega opernega repertoarja kakor tudi v intimnih nemških samospevih, si je zadal zanimiv izviv, v enem večeru odpeti arije, ki sodijo v belcanto oziroma verizem, in tiste, ki jih je za svoja monumentalna dela spisal Richard Wagner. Marsikdo namreč meni, da je kombiniranje teh dveh stilov zelo težko, če ne nemogoče. Kaufmann je na tiskovni konferenci pojasnil, da gre za neke vrste predsodek, ki izvira iz dejstva, da so pevci, sposobni peti wagnerijanske vloge, redki, da zaradi tega ostanejo zvesti samo temu repertoarju in da je po njegovih izkušnjah z ustreznou tehniko možno poljubno mešati oba stila. To je na koncertu 11. avgusta tudi potrdil. ... Po odmoru pa je sledil za marsikoga težko pričakovani preobrat, saj ni pogosto, da pevci na naših odrigh prepevajo Wagnerjeva dela. Posebej takoj vrhunski. In dejstvo je, da je Kaufmann postregel z zares nepozabnimi izvedbami Siegmundovega monologa iz Valkire [Ein Schvvert verhiess mir der Vater], v katerem so tudi dolge pompozne - in za pevca naporne! - fraze zvenele v vsem sijaju, bolj lirično obarvane Waltherjeve pesmi zahvale iz opere Mojstri pevci Nurnberški [Morgenlich leuchtend im rosigen Schein], ter mogočne Lohengrinove gralove glasnice iz opere Lohengrin [In fernem Land], kije vzniknila iz dolgega, umirjeno prelivajočega se preludija k prvemu dejanju. Nasploh je bil drugi del programa, v katerem se je v vsej wangerjanski veličini izkazal tudi Simfonični orkester

RTV Slovenija, vrhunc večera. Kaufmann je navdušeno občinstvo, ki je v dvorani vztrajalo kar pol ure po zaključku rednega dela programa, nagradil s kar štirimi dodatki, med katerimi je največje odobravanje požela izvedba znane skladbe Wien, Wien, du Stadt meiner Traume avstrijskega skladatelja poljskega rodu Rudolfa Sieczynskega.

Damijan Vinter, Razigrana operno-zakonska idila, Večer, 16. 8. 2021

Nemški dirigent Jochen Rieder je odločno dvignil dirigentsko palčico in v Gallusovi dvorani je zazvenela Uvertura k operi Sicilijanske večernice. Člani Simfoničnega orkestra RTV Slovenija so sledili vodstvu Jochena, kot bi sodelovali že sto let. Občinstvo pa, ker so redki nosili zaščitne maske, smo videli, kako jim je na ustnicah zaigral nasmej. Po bučnem aplavzu - tisti večer ni bil zadnji – je Jochen izginil v zaodrje in se čez nekaj trenutkov vrnil z zvezdo večera, nemškim tenoristom Jonasom Kaufmannom. Jonas je na oder zakorakal odločno, z osvajalskim nasmehom. Čeprav jo gotovo dobro vedel, da je slovensko občinstvo osvojil že lani, ko je na Ljubljana Festivalu v prestolnici nastopil prvič. Ah, kako je življene nenavadno, lepo. In, hecno, najlepše stvari minejo najhitreje. Z mislimi na Jonasov nastop, ki je minil hitreje, kot so se v večeru, ki mu pravijo »noč kometov«, astronomska telesa dotaknila atmosfere, so nam, medtem ko smo vozili proti domu v ušesih ali, še bolje, v srcu odzvanjale arije Wagnerja, Verdija, Ponchiellija in Leoncavalla. Na svidenje prihodnje leto, Jonas Kaufmann. Upamo ...

Vito Tofaj, Najsvetlejša zvezda v noči kometov, Jana Zarja, 17. 8. 2021

.....
SIMFONIČNIORKESTER
RTVSLOVENIJA

Sponsor:
**TRI
MO**

ARKADIJ VOLODOS, klavir

13. 8., SLOVENSKA FILHARMONIJA



Pianist Arkadij Volodos ima vse: domišljijo, strast in brezhibno tehniko za uresničitev svojih idej na klavirju. Njegova neomejena virtuoznost v kombinaciji z neverjetnim občutkom za ritem, barvo in poezijo pa ga naredi pripovedovalca intenzivnih zgodb in neskončnih svetov.

Festival Ljubljana, avgust 2021

CHICAGO, muzikal

Režiser in koreograf: **MYKAL RAND**

Glasbeni vodja: **Alex Parker**

Producentka, menedžerka, direktorica kastinga:

Danielle Tarento

Scenograf: **Jason Denvir**

Kostumograf: **James Maciver**

Zasedba:

Roxie Hart: **Ceili O'Connor**

Velma Kelly: **Madalena Alberto**

Billy Flynn: **Gregory Haney**

»Mama« Morton: **Johnnie Fiori**

Amos Hart: **Alastair Brookshaw**

Mary Sunshine: **Jordan Lee Davies**

16.–20. 8., KONGRESNI TRG



Pod nebom, ki je nenehno grozilo s poletno nevihto, se je sinoči na Kongresnem trgu vendarle brez meteoroloških motenj zgodil eden od vrhuncev 69. Ljubljana Festivala, muzikal Chicago. Nadvse uspešni muzikal je nastal po istoimenski drami novinarke Maurine Dallas Wattkins iz leta

1926, ki je o dogodkih poročala v svojih kolumnah. Tokrat se je nove produkcije neštetokrat uprizorjenega muzikala, ki gaje na Broadway prvi postavil Bob Fosse, lotil britanski igralec, režiser in koreograf Mykal Rand ter pričaral barvito in razgibano različico znane zgodbe.

Tina Lešničar, Kongresni trg zasijal kot Broadway, Delo, 17. 8. 2021

Režiser in koreograf Mykal Rand, ki se je pri nas že proslavil z muzikali, kot so Jesus Christ Superstar, Briljantina in Lasje, je tokrat za Ljubljana Festival ustvaril novo produkcijo enega najuspešnejših broadwayskih muzikalov Chicago. Glavni junakinji sta naivna Roxie Hart, ki si ne želi nič drugega, kot da bi zaslovela kot plesalka, in že uveljavljena zvezda kabareta Velma Kelly, ki se znajdeta pred sodiščem zaradi umora svojih ljubimcev. S pomočjo prebrisanega odvetnika Billyja Flynya skušata ubežati smrtni kazni, od aretacije do konca sojenja pa postrežeta s številnimi zabavnimi pevskimi in plesnimi točkami, kot so All that Jazz, Hot Honey Rag in Razzle Dazzle. Spektakel o jazzovskem Chicagu, polnem intrig, ljubezni, prevar, izdaj, rivalstva in priateljstva so na Kongresnem trgu ob živi glasbeni spremljavi izvedli britanski pevci in plesalci. Slednji so očitno v izvrstni formi, saj so na sprejemu po premieri izvedbi v Ljubljani peli in plesali vse do zgodnjih jutranjih ur.

Teja Pelko, V Ljubljani premiera enega najuspešnejših broadwayskih muzikalov Chicago, Odkrito.si, 17. 8. 2021

Chicago je odlična predstava, verjetno najboljša, ki je nastala v sodelovanju med Random in festivalom. V Ljubljani si je bilo namreč v prejšnjih izvedbah ogledati muzikale Evita, Briljantina, Jesus Christ Superstar in Lasje. ... Pripraviti novo postavitev muzikala je torej precej zahtevno, ker se primerjave vsiljujejo same od sebe. Kot je na tiskovni konferenci v Ljubljani povedal Mykal Rand, je seveda videl najimenitnejše uprizoritve, vendar se ni zgledoval po njih. Odločil se je za preprost pristop, ki se je izkazal za izredno uspešnega. Dogajanje je prestavil za nekaj desetletij, zasidral ga je nekje v ameriška 70. leta

prejšnjega stoletja, korupcija pravno-zaporniškega sistema ostaja, brez mafijskih predznakov. Domiselne so rešitve s svetlobnim preigravanjem, k uspehu tokratne ljubljanske uprizoritve pa odločilno prispevajo nastopajoči. Na odru je, kot zapoveduje dogovor o uprizorjanju Chicaga, glasbeni ansambel pod vodstvom Alexa Parkerja, ki je več kot spremlevalec plesalcev-pevcev-igralcev. Angleška zasedba – muzikal Ljubljana Festivala je v originalu s slovensko-angleškimi nadnapisi – je odlična. V vlogi Roxie Hart nastopa Ceili O'Connor, Velma Kelly je Madalena Alberto, ki je med izvajalci najbolj prepričljiva. Omeniti velja vsaj še Jordana Leeja Daviesa v vlogi novinarke Mary Sunshine, odličnega, ko nastopa »en travesti« in pa moškega. Plesno-pevski ansambel je suveren, med drugim posamezni člani nastopajo v manjših vlogah.

Breda Pahor, Chicago v novi privlačni uprizoritvi, Primorski dnevnik, 19. 8. 2021

Predstava je v drugem delu dramaturško bolj domiselnost zastavljena, posamezni gegi so izvedeni vrhunsko, prav tako plesne točke, ki večinoma sledijo originalnim zamislom Boba Fosseja. Predvsem smo ob solidnih igralskih kreacijah in suvereni instrumentalni zasedbi deležni vrhunskih vokalnih interpretacij, zlasti Madalene Alberto v vlogi Roxie Hart in Ceili O'Connor kot Velme Kelly. In to je seveda tisto, kar šteje. Ves ta jazz, skratka, pri čemer ima ta izraz seveda tudi pomen z izjemno energijo nabite zabave. Pričakovali bi nekoliko več razkošja in glamourja, vendar muzikal odlikujejo solidne igralske kreacije, suverena instrumentalna zasedba in predvsem vrhunske vokalne interpretacije.

Peter Rak, Žanr, ki je sposoben izjemnih prilagoditev, Delo, 19. 8. 2021

Darko Brlek in njegova ekipa Festivala Ljubljana so še enkrat zaupali režiserju in koreografu Mykalu Randu, ki je tokrat na oder na Kongresnem trgu premierno postavil muzikal Chicago. Po tem, ko je v zadnjih letih občinstvo navdušil z vrsto drugih muzikalov, se za uspeh ni bilo treba batiti niti

tokrat. Jazzovski Chicago so zbranim mojstrsko pričarali ter prikazali pevci ter plesalci iz Velike Britanije. ... Ekipa, ki jo je zbral Mykal Rand, je naredila izreden vtip. Peli in plesali so še pozno v noč tudi na sprejemu po predstavi.

Borut Cvetko, Muzikal Chicago, Suzy, 20. 8. 2021

Obiskovalci 69. Ljubljana Festivala so letos imeli to srečo, da so si prejšnji teden lahko ogledali enega najuspešnejših broadwayskih muzikalov, Chicago. Režiser in koreograf produkcije, ki je nastala posebej za Ljubljana Festival, je Mykal Rand, sicer večkratni gost Ljubljana Festivala. Uprizoritev je opisal kot izjemno barvito in impresivno, navdušila pa je tudi slovensko občinstvo. Umestitev muzikala na program je bila precejšen izviv, saj v času, ko so sestavljali program festivala ni bilo letalskih povezav med Londonom in Ljubljano, pa tudi cepljenje se je šele začenjalo, je dejal direktor in umetniški vodja festivala Darko Brlek. Kot je dodal, se je odločitev, da muzikal postavijo na Kongresni trg, izkazala kot pravilna saj so tako lahko v skladu z ukrepi za preprečevanje širjenja novega koronavirusa zagotovili potrebno razdaljo med obiskovalci predstave in obrazne maske niso bile potrebne. Chicago je sicer eden najuspešnejših broadwayskih muzikalov, ki je po premieri leta 1975 v Gledališču 46th Street doživel nešteto ponovitev in novih produkcij.

M. Č., Chicago končno v Ljubljani, Dnevnik [Pilot], 25. 8. 2021

LOLITA, muzikal

Gledališče LDM Nova Scena iz Sankt Peterburga Ansambel Profesionalne plesne šole Jagger

Avtorica predstave, producentka, režiserka in kostumografinja: **Irina Afanasjeva**

Glasba, aranžmaji in zvok: **Anton Tanonov**

Avtorica koreografskega koncepta:

Anastasija Melnikova

Koreograf: **Svjatoslav Melnikov**

Scenografinja: **Sofija Tjuremnova**

Zasedba:

Lolita: **Evdokija Malevska**

Oswald Rayner (Humbert): **Denis Kiriakov**

Lolitina mama Ann: **Anastasija Makejeva /**

Natalija Faerman

Duša Lolite: **Sofija Rozdestvenska**

Gregorij Rasputin: **Vsevolod Makarov**

Mladi Gregorij: **Anton Avdejev**

Madama Ju-Ju: **Margarita Kolganova**

Felix Jusupov: **Nikolaj Soldatkin**

Hudič: **Sergej Hudjakov**

23. in 24. 8., KONGRESNI TRG



Jesensko hladen večer na Kongresnem trgu je prispeval k vživetju v dogajanje na odru, v zgodbo iz mrzle Rusije v izvedbi gledališča leningrajskega dvorca mladih Nova scena, kjer smo bili priča odličnemu režijskemu prepletu resničnih zgodovinskih revolucionarnih dogodkov iz zadnjih dñi cesarske Rusije, ter fiktivni zgodbi 13-letni Lolite, mlade erotične sile. Čeprav so slovensko-angleški nadnapiši gledalca pustili na cedilu, je bilo zaradi jasnega narativa predstave, ki je potekala v ruščini, spremjanje in razumevanje zgodbe nemoteno. Igralsko in pevsko močna zasedba je povsem prepričala s svojo sproščeno senzibilno igro in markantnim glasom pa je posebej navdušila mlada Evdokija Malevska. Prefinjeno kostumografijo in scenografijo z bogatimi vizualnimi efekti sta nadgradila efektivna gib in koreografija Svjatoslava Melnikova. Izrazite so bile še posebej skupinske plesne točke, ki jih je odlično izvedel ansambel profesionalne plesne šole Jager. V izjemnem gibalnem prizoru trčenja vlaka pa je bilo že takoj na začetku jasno, da bomo deležni vrhunske celostnega priovedništva. Rusi pri podajanju zgodbe in ustvarjanju doživetja niso želeli biti moralno sprejemljivi in všečni, temveč so v svojem značilnem gledališkem priovedništvu preko izvirne glasbe ter modernih vizualij prikazali svojo ustvarjalno izvirnost in izvedbeno izvrstnost.

Katja Ogrin in Marko Šetinc, Ocena muzikala Lolita, Radio Slovenija 1, 24. 8. 2021

Kakor koli že, se muzikal dogaja v carskem Sankt Peterburgu leta 1916, zgodovinski dogodki so prikazani z odličnimi projekcijami, pred to virtualno sceno pa se odvijajo prizori iz Lolitinega in Rasputinovega življenja. ... največ pojeta in to v več jezikih Lolita - Evdokija Malevska in Oswald Rayner - Denis Kiriakov, koreografije Svjatoslava Melnikova ... dobro izvedene. Kot že omenjeno, je najbolj učinkovita scena s projekcijami: pod sceno in kostume se podpisuje Irina Afanasjeva, kot scenografka pa je navedena Sofija Tjuremnova. Oblikovanje scene je zelo zaznavno in vizualno privlačno, s tega vidika je muzikal dovršeno izdelan.

Breda Pahor, Ruski muzikal Lolita in leto 1916 v tedanji Rusiji, Primorski dnevnik, 8. 9. 2021

Sponzor [16. 8.]:

Telekom Slovenia

Sponzor [19. 8.]:

NovaKBM

Sponzor [17. 8.]:

SPAR

Sponzor [20. 8.]:

PETROL

Energija za življene

Sponzor [23. 8.]:



Sponzor [24. 8.]:



JOSÉ CURA, tenor

ELISA BALBO, sopran

NUŠKA DRAŠČEK, mezzosopran

PÉTER BALCZÓ, tenor

MARCELL BAKONYI, bas

SIMFONIČNI ORKESTER IN MLADINSKI ZBOR RTV

SLOVENIJA

ZBOR SLOVENSKE FILHARMONIJE

Dirigent: **MARIO DE ROSE**

25. 8., KONGRESNI TRG



Argentinski tenorist José Cura je pri nas nastopil že četrtič. Do zdaj se je predstavil kot pevec, oziroma v dvojni vlogi pevca in dirigenta, na sinočnjem koncertu pa še kot skladatelj. José Cura je danes znan po svojih intenzivnih, čustvenih in izvirnih interpretacijah opernih vlog, pa tudi po nekonvencionalnih in inovativnih koncertnih nastopih. Kot tenorist ne nastopa več tako pogosto, saj je že onkraj zenita pevske kariere, je pa šolan skladatelj in dirigent, operni režiser in scenograf, pa tudi spreten govorec in intelektualec, ki verjame v glasbo in njene vrednote. Na sinočnjem koncertu smo slišali glasbo, ki je tako ali drugače povezana z religijo. V prvem delu koncerta so zveneli odlomki iz oper Moč usode, Cavalleria Rusticana ter Samson in Dalila, v drugem pa Ororij Ecce Homo Joséja Cure, ki v središče dogajanja postavi zadnje trenutke pred Kristusovim križanjem in smrtno. Glasbeni jezik je dokaj tradicionalen, poudarek pa je na melodiji gregorijanskega korala in zvočnosti tolkal.

*Dejan Juravić, Sinoči je na Kongresnem trgu nastopil
José Cura, Radio Slovenija 1, 26. 8. 2021*

Festivalski dogodek, napovedan kot "José Cura, tenor in skladatelj, z gosti" in izveden 25. avgusta na Kongresnem trgu, je odstopal od ustaljenih koncertov z velikimi opernimi zvezdniki. Ne le, ker ob dramatičnosti ni ponudil običajne popularne lahkočnosti ali ker se je vsestranski argentinski pevec, ki deluje tudi kot dirigent, skladatelj in režiser, predstavil z le eno samo klasično operno arijo, temveč zato, ker je bil večer v celoti religiozno obarvan. Osrednji del je namreč predstavljala njegova avtorska stvaritev, ororij Ecce Homo, ki ga je skomponiral, nagovorjen z motivi Kristusovega pasijona, ter premierno izvedel s Praškim simfoničnim orkestrom leta 2017. Petinštiridesetminutna stvaritev se je začela s kratkim govorjenim besedilom Nekoč živel je kralj [doživeta interpretacija Draščkove], ki so mu sledili v celoto povezani vokalno instrumentalni sklopi, v katerih so uporabljeni sodobn[ejš]a glasovno izrazna sredstva.

*Damijan Vinter, Chicago, Kristus in deževni planet, Večer,
31. 8. 2021*

SIMFONIČNI ORKESTER
RTVSLOVENIJA



Sponzor:



SAMO1PLANET

SLOVENSKI MLADINSKI ORKESTER

KATALENA

Dirigentka: **ŽIVA PLOJ PERŠUH**

26. 8., KONGRESNI TRG



V četrtek, 26. avgusta, se je Slovenski mladinski orkester pod vodstvom Žive Ploj Peršuh s pridruženo slovensko zasedbo Kataleno spopadel z neugodnimi vremenskimi razmerami. Dežne kaplje... so delno skalile vtis tega

polnokrvnega glasbenega dogodka, ki ga lahko zgoščeno opišemo kot redko slišan in pohvale vreden spoj klasične instrumentacije, domačega etno naboja in mladostne energije. Slovenski mladinski orkester namreč sestavljajo mladi glasbeniki, stari od 12 do 22 let, Katalena pa premore načeljiv avtentični nabolj. Program je obsegal dve instrumentalni stvaritvi povojnih domačih skladateljev, Danila Bučarja in Primoža Ramovša, ter priredbe slovenskih melodij in pesnitev v aranžmajske preobleki Matije Krečiča ter sodelovanju s Kataleno. Tako teksti kot glasba, sproščena ob tem kreativnem sožitju, so pričarali unikatno vzdušje. Če so se verzi "Reke, gore in vetrovi, čujte glas, ki govorijo" še posebej skladali z naslovom koncerta (in vremenom), so tisti drugi, kot recimo "Zrasle so visoke hiše, v njih prebivajo ljudje, sanjajo prečudne sanje, da so tukaj, da žive" pomenljivo opominjali na trenutno družbeno stanje in omejujočo civilizacijsko navezanost, motivi iz narodne ali ponarodele glasbene zakladnice pa dodatno vzbudili emocije. Zasluge za to imajo enakovredno prav vsi nastopajoči, tako mladi glasbeniki, ki so se ob taktih glasbe sproščeno pozibavali [ali celo poplesavali, ko niso igrali], kot njihova vodja, ki je s širokimi gestami skrbela za ubranost med njimi samimi in s šestčlansko skupino, ki izvirno skrbi za oživljanje slovenske ljudske glasbe.

Damijan Vinter, Chicago, Kristus in deževni planet, Večer, 31. 8. 2021

Projekt Life IP CARE4CLIMATE [LIFEI7 IP/SI/000007] je integralni projekt, sofinanciran s sredstvi evropskega programa Life, sredstvi Sklada za podnebne spremembe in sredstvi partnerjev projekta.



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR



VLADO KRESLIN IN MALI BOGOVI & BELTINŠKA BANDA 30 let na Ljubljana Festivalu

27. 8., KONGRESNI TRG



... Vlado Kreslin [je] vendarle pojav neke glasbene, kulturne, lokalne prekmurske in hkrati širše slovenske, narodne ter zgodovinske epohe, vtkane v prostor z neizbrisno osebnostno močjo in ekvivalentom splošne recepcije, čeprav sam po sebi nikoli ni bil ne avantgardist ne tradicionalist, ampak je oboje posrkal vase in napravil uspešen ter odmeven avtorski miks med tradicijo in avantgardo.

Marijan Zlobec, Vlado Kreslin na festivalu že tridesetič, Marijanzlobec.wordpress.com, 28. 8. 2021

Sponzor:

UniCredit Bank

P. Mihelčič: **ZORA IN ČRIČEK**
lirična opera za dva glasova in komorni ansambel

Libreto: **Milan Dekleva**

Režiserka: **Eva Hribernik**

Dirigent: **Simon Krečič**

Performerja: **Simona Kočar, Matej Voušek**

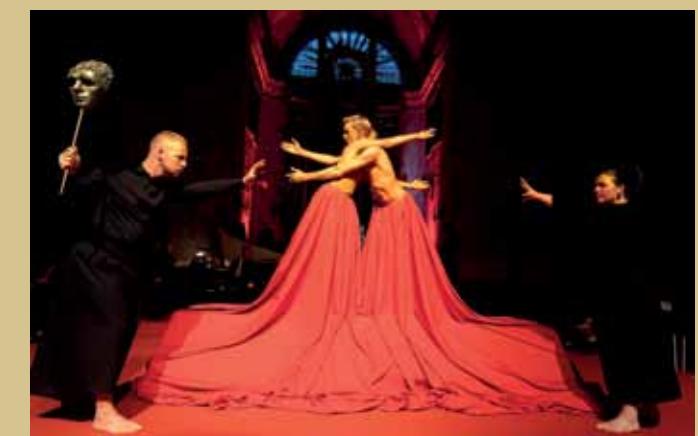
Vizualna podoba predstave: **Anjana Pavlič, Jaro Ješe**

Zasedba:

Eos: **NUŠKA DRAŠČEK**, mezzosoprano

Titon: **MARTIN SUŠNIK**, tenor

30. in 31. 8., KRIŽEVNIŠKA CERKEV



Celotna predstava je bila oblikovana suvereno in subtilno in ji ne glede na le dva pevska solista ni manjkalo ničesar. Kako tudi ne, saj je bilo besedilo zanimivo dramaturško oblikovano, vsebinsko logično razčlenjeno, skladatelj pa ima bogato prakso v tem ustvarjalnem mediju in pedagoškem delu. Pod njegovim mentorstvom je marsikatero podobno komorno operno delo v okviru

študija Akademije za glasbo doživelje lep uspeh. Zora in čriček je tako še eno od pogumnih dejanj Festivala Ljubljana, da bdi nad tovrstno slovensko glasbeno-gledališko produkcijo. Mihelčičeva opera si komornosti navkljub zagotovo zaslubi vso podporo, kajti tudi opera tega tipa je totalno glasbeno gledališče – hkrati se jo gleda in posluša, tako kot glasbeno gledališče. In prav tega je bilo v omenjeni Mihelčičevi Zori in čričku veliko.

Franc Križnar, Zora in čriček, Sigic.si, 4. 9. 2021

Slabo uro trajajoča komorna opera na papirju odpira številna vprašanja; od sobivanja objektivno večnega in subjektivno ujetega v minevanju, do vloge in moči moškega in ženske v naši družbi. Čeprav se Milan Dekleva v besedilo naslanja na grško mitologijo, je sporočilo besedila aktualno. Obenem opera Zora in čriček naslavljva tudi glasbena in izvedbena vprašanja ter preizpršuje pojme glasbe in nasploh izvedbenih umetnosti. Opera Zora in čriček namreč presega okvire opere v tradicionalnem pomenu, saj predstavlja velik izkustveni delež same uprizoritve tudi vizualni aspekt v smislu igre senc in luči Križevniške cerkve ... ter dveh plesalcev - Simone Kočar in Mateja Vouška. ... Glasba ansambla nekako pluje med atonalno in harmonsko svobodno polifono strukturo, prevladujoča lirična gestkulacijo pa ne odstopa od klasičnega pristopa do produkcije zvena posameznih inštrumentov. ... Opazno komponento glasbeno-performativnega večera je dalo tudi okolje Križevniške cerkve, ki je izpostavljalo dramaturške postavitve obeh protagonistov, same akustične karakteristike prostora pa so se v režiji Eve Hribnik efektivno zlivali z zvočno komponento predstave. Oba vokalna protagonista opere, mezzosopranistka Nuška Drašček Rojko v vlogi Eos ali Zarje in tenorist Martin Sušnik v vlogi Titona, sta suvereno podajala zahtevno glasbeno gradivo in sta se vokalno subtilno zlivala z ansamblom in zvočno podobo Križevniške cerkve, ob bolj dramaturško intenzivnih odsekih pa sta tudi navdušila z glasovno prezenco in lepoto. Institucionalizirane spodbude glasbenega ustvarjanja, še posebej tako celostnih in kompleksnih del kot je opera, so dobrodošle za tako majhno glasbeno okolje kot je

slovensko, kjer se v smislu produkcijskih kapacitet nikakor ne moremo primerjati s svetovnimi opernimi metropolami. V tem pogledu si pohvale zaslubi tudi Festival Ljubljana, ki bo, vsaj tako lahko upamo, s takšnimi produkcijami k ustvarjanju opernih del spodbudil tudi mlajše skladatelje.

Marko Šetinc, Premierna uprizoritev lirične opere Zora in čriček, Radio Slovenija 3 [Glasbeni utrip], 8. 9. 2021

Mitološke zgodbe gotovo niso zgodovinske pripovedi, a izražajo globoko eksistencialno resnico o človeku, njegovih hrepenerijih, razočaranjih, vrhuncih erotičnosti pa zopet trenutkih pretresljive žalosti. Takšna je tudi glasba Pavleta Mihelčiča, ki skuša z modernimi izrazi resne glasbe povedati, da obstaja večna lepota ženske, ki jo čudovito izraža barvno niansiran mezzosopran Nuške Drašček, z njo pa sobiva otroško zagledan vase moški, ki ga upodablja lepo izdelan tenor Martina Sušnika. Titon ne opazi dovolj zgodaj, da se stara in da mu je ob koncu usojeno le izražati nebogljenos, ki jo ponazarja čriček. ... Festivalska uprizoritev je dodala še izrazni ples dveh »performerjev«, Simone Kočar in Matije Voduška, ki sta z velikim talentom združevala dinamiko in statiko govorce telesa in brez patetike upodobil glasbeno dogajanje nežnosti, trpljenja in iskanja dveh ljubečih bitij. Križevniška cerkev pa je kot prizorišče dogajanja poudarila, kako se vsaka pristna umetnost razpira v presežno.

Edvard Kovač, Mitološka zgodba o hrepenenju in razočaranju, Družina, 12. 9. 2021

KRALJEVI ORKESTER CONCERTGEOUW

Solist: **JEFIM BRONFMAN**, klavir

Dirigent: **DANIEL HARDING**

1. 9., KONGRESNI TRG



Orkester deluje že 133 let, danes pa ga sestavlja 120 glasbenikov iz več kot 25 držav. Tokrat je publiko navduševal pod taktirko priznanega britanskega dirigenta Daniela Hardinga, ki je svojo kariero začel kot asistent sira Simona Rattla in Claudia Abbada. Kot solist se mu je pridružil rezidenčni glasbenik orkestra v sezoni 2021/2022, pianist Jefim Bronfman, ki je leta 1975 začel mednarodno kariero v Montrealu pod vodstvom Zubina Mehte. Skupaj so izvedli tretji Beethovenov Koncert za klavir, v katerem se je veliki talent skladatelja že jasno izrazil, saj je iz najpreprostejših v klasicizem zazrtih elementov ustvaril veličastno in navdihnjeno delo, s katerim je vnovič vzbudil veliko spoštovanje javnosti. To je bilo eno od prvih del, s katerim je skladatelj klavirju povrnil čast in ga iz salona ponesel v blišč koncertnih dvoran. Veličastna je bila tudi izvedba Brucknerjeve Simfonije št. 7 v E-duru. Po izvedbi dela leta

1884 z Dunajskimi filharmoniki pod taktirko Hansa Richterja je Johann Strauss ml. poslal avstrijskemu skladatelju telegram, v katerem je pisalo: "Sem globoko ganjen. To je bilo glasbeno doživetje mojega življenja."

Hana Souček Martinc, Kraljevi orkester Concertgebouw iz Amsterdama, Times.si, 3. 9. 2021

Z nastopom Kraljevega orkestra Concertgebouw iz Amsterdama – so se duri 69. Ljubljana Festivala priprle, saj so do konca festivala, ki ga evropski poznavalci koncertnega dogajanja označujejo kot vrhunskega, le še trije dnevi. Pred kratkim smo se srečali s prijatelji in jih vprašali, ali so bili med dopustom na kakšni »kraljevski zabavi«. »Bil sem na koncertu Pankrtov,« je prikimal prvi. »Da, na koncertu Modrianov,« je razložil drugi. »Večkrat. Doma sem poslušal duet Zalagasper,« je dodal tretji. Izraz kraljevska zabava je očitno vseobsegajoč, a znancev, ki smo jih srečali, ko smo zapuščali Kongresni trg, na katerem je z Beethovenovim Koncertom za klavir in orkester kraljeval Kraljevi orkester Concertgebouw iz Amsterdama, o občutkih nismo spraševali, saj je bil odgovor zapisan na njihovih nasmejanih obrazih.

Vito Tofaj, Kraljevska zabava s Kraljevim orkestrom, Lady, 8. 9. 2021

Na večer začetka šolskega leta je na Kongresnem trgu nastopil znan Kraljevi orkester Concertgebouw iz Amsterdama pod vodstvom Daniela Hardinga in s pianistom Jefimom Bronfmanom, ki je odigral Koncert za klavir in orkester št. 3 v c-molu Ludwiga van Beethovna.... Med poslušanjem je na nekaterih mestih s svojo suverenostjo prišel v ospredje predvsem orkester, ki je uspel doseči poln, vendar v klasični maniri stopničast in detajlen zven. ... Za Beethovna lahko pod črto rečemo, da je bil povsem korektno izveden, kar pravzaprav pomeni dobro izvedbo, saj so Beethovnovi ... koncerti, ki so za izvajalce vsakič znova zahtevni in zahtevajo natančno interpretacijo harmonske linije, igrovost v najnatančnejših delih. Pavzi je sledila Simfonija št. 7 v E-duru Antona Brucknerja. Dedič

Wagnerja, apokaliptično in dolgo – tako bi lahko povzeli Brucknerjeve simfonije, ki ob dobrini izvedbi zvenijo epohalno. Zahtevno je držati linijo čez stavke in jo na koncu združiti v smiselnou celoto, kar je Hardingu z orkestrom v večji meri uspelo. Čeprav so se včasih gmote zvoka teptale med sabo in je veličastnost ostala sama sebi namen, so posamezne inštrumentalne sekcijske vztrajale v povezanosti, nepretrganosti in tako ustvarile kuliso, ki Brucknerju pritiče.

Neža Marija Slosar, Festival Ljubljana 2021, Koridor - Križiča umetnosti, 21. 9. 2021

Sponzor:



**IRENA GRAFENAUER, flavta
SIMFONIČNI ORKESTER
RTV SLOVENIJA
MATE BEKAVAC, dirigent**

**Nuška Drašček, mezzosoprano
Štefica Stipančević, soprano
Blaž Šef, igralec
Komorni zbor Dekor**

2. 9., KONGRESNI TRG



Bekavac in Grafenauer sta dala vse od sebe, Irena se je še najbolj izkazala v mürnem drugem stavku *Adagio ma non troppo*, ko prihaja njen plemenit, topel in temen ton do polne veljave, prvi stavek *Allegro maestoso* bi takoj po energičnem Ireninem vstopu terjal bolj slovesno držo in intenzivnejo orkestrsko spremljavo ter žlahtno zvočno sobivanje. Odlična je bila kadanca. Tretji stavek je bil že povsem ogret, zvočno adaptiran, poln.

Marijan Zlobec, Irena Grafenauer z Mozartom kot zmore le ona, Marijanzlobec.wordpress.com, 3. 9. 2021

Že takoj naslednji dan smo imeli priložnost prisluhniti nekaj največjim slovenskim umetnikom, kjer v ospredje gotovo sodita flavtistka z izjemno mednarodno glasbeno kariero Irena Grafenauer in v osnovi klarinetist, zdaj pa že več kot deset let med drugim tudi dirigent, Mate Bekavac. Najprej je bila na sporedu *Uvertura k operi Beg iz Seraja* Wolfganga Amadeusa Mozarta, ki ji je sledil Koncert za flavto št. 1 v G-duru istega skladatelja. Že *Uvertura* je nakazala značaj večera – igrivost in značajsko raznovrstnost. To se je v Koncertu le še stopnjevalo, svoje pa je dodala še Irena Grafenauer, ki je bila mladostna v tehniki in zrela v interpretaciji. Najobsežnejše delo večera pa je bil *Sen kresne noči* Felixa Mendelssohna Bartholdyja – skladba, ki je nastala na podlagi istoimenske drame Williama Shakespearja. Na odru se je orkestru tako pridružil še Komorni zbor Dekor, sopranistka Štefica Stipančevič, mezzosopranistka Nuška Drašček in igralec Blaž Šef. Slednji je bil glavni povezovalec večera. Lepo in primerno oblečen v moški obleki se je usedel na rob odra in začel z zgodbo. ... Njegovo priповedovanje je podpirala glasbena kulisa, ki je bila na nek način drugi protagonist in hkrati priovedovalec zgodbe. Sodelovanje med vsemi, tudi zborom in solistkama, ki so bili nekoliko odmaknjeni od osrednjega dogajanja, je bilo dobro in predvsem zelo dinamično. Glede na režijske zamisli izvedbe je bila ta zelo dobra in občinstvo je bilo upravičeno zadovoljno; ...

Neža Marija Slosar, Festival Ljubljana 2021, Koridor - Križišča umetnosti, 21. 9. 2021

FILHARMONIČNI ORKESTER BALTSKEGA MORJA Nordijski labodi

Dirigent: **KRISTJAN JÄRVI**

6. 9., KONGRESNI TRG



Na Kongresnem trgu je pod taktirko dirigenta Kristjana Järvija nastopil Filharmonični orkester Baltskega morja in s programom Nordijski labodi pričaral nepozaben večer. ... Pod vodstvom estonskega glasbenega vodje in ustanoviteljega dirigenta Kristjana Järvija, ki izhaja iz evropske priznane družine dirigentov [Vallo, Neeme in Paavo Järvi], z inovativnimi zamislimi vsak koncert preobrazijo v unikatno glasbeno potovanje in nič drugače ni bilo, ko so v okviru Vrhuncev 69. Ljubljana Festivala to jesen nastopili na Kongresnem trgu.

Melita Meršol, Nordijsko mitološko glasbeno popotovanje, Onaplus, 21. 9. 2021



Sponzor:



Filharmonični orkester Baltskega morja, ki nas je pred dnevi na Kongresnem trgu v Ljubljani presenetil z odličnim, drugačnim, razigranim in mladostni kolektivom, združuje glasbenike iz desetih nordijskih držav. Umetniki prihajajo iz Danske, Estonije, Finske, Nemčije, Latvije, Litve, Norveške, Poljske, Rusije in Švedske. ... Zanimivo mi je bilo - po mnogih ogledih baletne postavitve Labodje jezero na svetovnih odrih v različnih operno baletnih hišah - tokrat poslušati in gledati plesoči orkester, kateri je ponavdi 'skrit' pred odrom, se posvetiti glasbi in P.I.Č., ne pa koreografijam in produkciji predstav. Vrhunsko presenečenje ter poslastica med skrbno izbranim repertoarjem 69. Ljubljana Festivala.

Igor Jelen, Presenetil nas je Filharmonični orkester Baltskega morja, Evrovizija.com, 11. 9. 2021



**SIMFONIČNI ORKESTER
RTV SLOVENIJA**

Sponzor:



ZBOR FURLANIJE - JULIJSKE KRAJINE

Boris Bizjak, flavta

Dirigent: ERNEST HOETZL

7. 9., ŽUPNIJSKA CERKEV SVETEGA JAKOBA



Začetek je miren s flavto, ki pa ga prekine dramatični začetek zpora z bogatim glasovnim spektrom, z odličnim prepletom moških in ženskih glasov, da zvenijo polno in harmonsko bogato, čeprav prevladujejo nizke lege [tako kot poprej pri Bachu in Mendelssohnji], flavta pa ima nekaj bravuroznih figur in dobiva vlogo nekakšnega povezovalnega komentatorja med tremi kiticami, ki so vzete iz speva XXIII, kot ga v celoti lahko preberemo že v spletni obliki. O Somma luce je v bistvu luce suprema, najvišja luč, ki pa je tu že znamenje prenosa najvišjega na človeški intelekt, da bi lahko spoznal razsežnosti božje slave in zmage, čeprav Dante Boga tu ne poimenuje. Skladatelj je zelo spretno in efektno povezal Dantejev tekst s svetlobo, kot bi lahko rekli, jo ponazarja in izpove flautist, kot prinašalec najvišje luči in s svojo čisto igro zvokovno nadgradi tisto, kar pojajo pevci z Dantejevimi verzi.

Nedvomno je kompozicija v tem kontekstu tako programa kot Dantejevega jubileja zelo uspela. Flautist Boris Bizjak je ujel trenutek zbranosti in Dantejevih izraznih fines, tako da bi se dalo koncert ali njegove dele ponoviti še kje. Uvodni trije Bachovi moteti so predstavili Zbor Furlanije – Julijske krajine v odlični luči, še posebej ker so Italijani peli v zanje težji nemščini, a je bil sugestivni dirigent Ernest Hoetzl poleg velike izkušenosti verjetno zelo strog in zahteven, da je dosegel glasovno zlitost, nujno ravnotesje, posamezne poudarke, a ne preveč.

Marijan Zlobec, Zbor Furlanije – Julijske krajine s flautistom Borisom Bizjakom, Marijanzlobec.wordpress.com, 7. 8. 2021

Sponzor:

 Mercator



Ambasciata d'Italia
Lubiana



Častni pokrovitelj dogodka je veleposlanik Republike Italije,
nj. eksc. gospod Carlo Campanile.

ZAKLJUČEK 69. LJUBLJANA FESTIVALA SIMFONIČNI ORKESTER RADIA ORF Z DUNAJA

Solist: JEAN-GUIHEN QUEYRAS, violončelo

Dirigent: KEREM HASAN

11. 9., CANKARJEV DOM



Festival Ljubljana je 69. poletno sezono zaokrožil s koncertom Simfoničnega orkestra radia ORF z Dunaja pod takirko Karema Hasana v Cankarjevem domu. Programska drznost orkestra se je soočila s premierama dveh novitet - Zbogom, gospa, zbogom avstrijske skladateljice Julie Purgina, ki je bila med drugim sama članica Simfoničnega orkestra radia ORF z Dunaja in svetovno premiero dela večkrat nagrajenega slovenskega skladatelja Vita Žuraja »Razkrito«, koncert za violončelo [v solistični vlogi se je izkazal Jean-Guihen Queyras] in orkester. V drugem delu pa so glasbeniki ušesa obiskovalcev pobožali s Šeherezado Nikolaja Rimskega-Korsakova. Po koncertu se je druženje v manjši zasedbi

nadaljevalo v Preddverju Križank, pogovori pa so se vrtni o vrhuncih letošnjega festivala in nestrnjem pričakovanju razgrnitve repertoarja za naslednji, jubilejni festival.

Teja Pelko, 70. Ljubljana Festival v pokritih Križankah, Times.si, 12. 9. 2021

Iz veličastnega prizorišča poletnega odra 69. Ljubljana Festivala na Kongresnem trgu smo se tokrat preselili v Cankarjev dom, kjer je padel zastor evropsko uspešnega festivala, 69. Ljubljana Festivala, katerega je več kot odlično izpeljal direktor Darko Brlek in njegov marljiv kolektiv.... Simfonični orkester radia ORF z Dunaja je 69. Ljubljana Festival zaokrožil s premierama dveh novitet in izvedbo Šeherezade Nikolaja Rimskega – Korsakova. Zgodba 1001 noči je osnova te pravljične simfonične suite, ki je eno najslavnejših del ruskega skladatelja. Prav to zvočno barvito delo je najboljši primer prefijene orkestracije, po kateri je slovel.

Igor Jelen, Veličasten zaključek LJ Festivala s Simfoničnim orkestrom radia ORF, Evrovizija.com, 15. 9. 2021

Ljubljana – Sodobno v klasični glasbi: zaključni koncert letošnjega Festivala Ljubljana je ponudil vpogled v sodobno snovanje na področju klasične glasbe. Simfonični orkester radia ORF z Dunaja je pod vodstvom mladega dirigenta Kerema Hasana navdušujoče izvedel »dvoličen« koncert: v prvem delu sta bila na vrsti delo avstrijske skladateljice Julie Purgina [r. 1980] *Farewell, lady, farewell*, prvič izvedeno v Sloveniji, in absolutno novost *Unveiled*, koncert za violončelo in orkester slovenskega skladatelja Vita Žuraja [r. 1979]. V tem koncertu, ki je v soboto, 11. septembra, doživel krstno izvedbo, je z orkestrom nastopil odlični violončelist Jean-Guihen Queyras. V drugem delu je dunajski orkester brezhibno izvedel znano delo Nikolaja Rimskiego-Korsakova Šeherezada in s tem razvnel občinstvo. S sklepnim dogodkom je festival učinkovito zaokrožil svoje osnovno namembnost: zapisanost klasični glasbi ne samo z odličnimi izvedbami, temveč tudi s spodbujanjem

novega ustvarjanja na tem področju. Dodana vrednost je v tem primeru dejstvo, da je bilo krstno predstavljeno delo slovenskega skladatelja.

Breda Pahor, Odličen koncert in pozitiven obračun, Primorski dnevnik, 16. 9. 2021

... Žurajev koncert je bil močno avtobiografski, spoznal je svojo femme fatale in vse njegove misli so se vrtele okoli nje - Nedosegljive. Vendar se je moral od nje tudi posloviti. Taval je po gozdu, v sebi je slišal samo tišino v temi - tako je zapisano v koncertnem listu. Skladba je bila temu primerna, violončelist je zelo intenzivno začel s številnimi glisandi in pizzicati, oglašale so se posamezne orkestrske skupine, vse je bilo mojstrsko odigrano. Godalci so imeli bolj malo dela, večinoma so sodelovali s kratkimi pizzicato vložki. Violončelist je nekaj časa namesto z lokom zelo intenzivno udarjal po strunah z zelo kratko paličico lokom. Proti koncu skladbe so se zaslišali cerkveni zvonovi [mesta Bamberg], kar je delovalo pomirjevalno. »To je prispodoba razkritja utrinka iz mojega osebnega sveta,« je zapisal Žuraj, ki se mu je občinstvo zahvalilo z močnim, dolgotrajnim aplavzom. V drugem delu koncerta je dunajski orkester pod odličnim temperamentnim vodstvom Kerema Hasana lahko prikazal svojo kvaliteto z znano štiristavčno simfonično suite Šeherezada ruskega skladatelja Nikolaja Rimskega-Korsakova.

Lovro Sodja, Svečani sklep Ljubljana Festivala, Delo, 18. 9. 2021

69. Festival Ljubljana smo zaključili s koncertom Simfoničnega orkestra radia ORF z Dunaja, ki je pod taktirko mladega in uspešnega dirigenta Kerema Hasana najprej izvedel *Farewell, lady, farewell* ... skladateljice Julie Purgine z Dunaja. Interpretacija se je gradila in višek dosegla v atmosferi zaključka. Kot je za sodobno glasbo značilno, smo bili priča veliko fragmentom in nenavadnim zvokom, ki so tvorili celoto in zahtevali predvsem od dirigenta povezanost ter sposobnost glasbenega poustvarjanja,

ki tudi poslušalcem pokaže intenco glasbenega dela. Skladateljici, ki se je tudi prišla poklonit na oder, je sledil »*Unveiled*«, koncert za violončelo in orkester Slovenca Vita Žuraja. Koncert, navdahnjen z žensko, s femme fatale; s fotonom in reminiscenco, ki ju je ob orkestru upodobil violončelist Jean-Guihen Queyras. Zelo sodobna skladba, ki pa je po načinu komponiranja zelo majhnih delcev v celoto spominjala na Brahmsa. ... Vito Žuraj [si je] ob prihodu na oder zaslužil aplavz in lahko smo ponosni na dejstvo, da smo imeli priložnost gostiti in slišati krstno izvedbo tega dela. Osrednjo žensko nit zaključnega koncerta je lepo do konca spletla Šeherezada Nikolaja Rimskega-Korsakova. Čudovita izvedba, ki so jo zaznamovali vrhunski solisti na čelu s koncertno mojstrico Maighread McCrann. Od vseh stavkov je bil najpopolnejši drugi, kjer nas je solo fagota resnično popeljal v orientalski svet prepletajočih se zgodb, spoznanj o svetu, kjer ostaja nekaj še vedno zatrto s tančico; kjer so se iz bežanja pred smrto zapisale najlepše pripovedi. Vse to so posebljali glasbeniki in vse to se je sestavilo v celoto orkestra, ki ga je natančno in ne divje vodil mlađi, z bleščečo kariero pred seboj Kerem Hasan.

Neža Marija Slosar, Festival Ljubljana 2021, Koridor - Križiča umetnosti, 21. 9. 2021



Sponsor:



= Avstrijsko
veleposlaništvo
Ljubljana

Častna pokroviteljica dogodka je veleposlanica Republike Avstrije nj. ekselencija gospa mag. iur. Elisabeth Ellison-Kramer.

avstrijski kulturni forum^{iu}

B) SPREMLJEVALNI DOGODKI

POLETNA NOČ POKLON TADEJU HRUŠOVARJU

SIMFONIČNI ORKESTER IN BIG BAND RTV SLOVENIJA
SOLISTI

Dirigent: PATRIK GREBLO

21. 6., KONGRESNI TRG



Poletne noči, glasbene prireditve, ki je spet pokazala kako ponosni smo lahko na slovensko glasbo, avtorje in izvajalce ter, da se jim zadnje čase godi krivica, saj jih je v medijskem prostoru premalo slišati in zaznati, kot takšne zagotovo ne bi bilo, če ne bi za vsem stal maestro Patrik Greblo, ki je tudi včeraj pokazal, da je nepremagljiv, ko so na odru pod njegovim vodstvom veliki Simfonični orkester in Big Band RTV Slovenija ter številni izvajalci. S svojo karizmo in sproščeno energijo ter pomočjo je sprostil

tudi publiko, ki je bila vsaj na začetku bolj umirjena, kar gre zagotovo pripisati tudi temu, da smo bili dolgo, predolgo brez tovrstnih prireditvev in druženja pa čeprav v skladu z ukrepi, ki veljajo še danes. Naj prireditev Poletna noč da veter v krila glasbenikom, da bodo lažje premagali krizo, ki je glasbeno industrijo močno prizadela in naj nas razveseljujejo in dajo refrene, ki se bodo zapisali v zgodovino. Na Dan ljubezni.

Urša Mravlje, Poletna noč je oživila z uspešnicami in pokazala kako zelo potrebujemo »dan Ljubezni«!, Bumnovice.si

V sodelovanju z:



Koprodukcija:



LJUBLJANA FESTIVAL NA LJUBLJANICI

29. 6.–1. 7., LJUBLJANICA



Včeraj so na valovih Ljubljance v okviru Ljubljana Festivala že šesto leto zapored zaigrali perspektivni dijaki Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana ter študenti ljubljanske Akademije za glasbo. Njihovi glasbi bodo na turističnih ladjicah mimoidoči lahko prisluhnili vse do četrtek, 1. julija, ko bodo na različnih koncih mestnega nabrežja potekali številni komorni koncerti. Ob posebej izbrani glasbi in izvedbah bodo poslušalci tudi preko poezije spoznavali razgibano zgodovino reke.

Neznano, Mladi glasbeniki ob nabrežjih Ljubljance, Dnevnik, 29. 6. 2021

Sponzor:



Energija za življenje



Mestna občina
Ljubljana



XXIV. MEDNARODNA LIKOVNA KOLONIJA

11. 7.–16. 7., KRIŽanke



Mednarodna likovna kolonija Festivala Ljubljana je tradicionalna prireditev, ki jo opredeljujeta urbano okolje Plečnikovih Križank in druženje – dva koncepta, ki sta v času epidemije dobila čisto drugačen pomen ... V sklopu 69. Ljubljana Festivala do 16. julija poteka 24. mednarodna likovna kolonija. Zadnji dan opoldne bodo v Viteški dvorani Križank odprli razstavo nastalih del. Selektor Tomo Vran je k sodelovanju tudi tokrat povabil osem umetnikov, od tega štiri iz tujine; spremjal jih bo multimedijijski umetnik Lado Jakša.

A. J., Likovna kolonija v Plečnikovih Križankah išče »joie de vivre«, Ljubljana – MMC RTV SLO, STA, 11. 7. 2021

MALA LIKOVNA KOLONIJA

12.–16. 7., KRIŽANKE



V sklopu 69. Ljubljana Festivala so potekale različne likovne delavnice, namenjene radovednim ustvarjalnim otrokom. V sodelovanju s strokovno usposobljenimi mentorji smo prispevali k razvoju umetniškega talenta, spodbujali njihovo kreativnost in spontanost ter se seznanjali z različnimi umetniškimi zvrstmi.

Festival Ljubljana, julij 2021

Sponzor:



MOJSTRSKI TEČAJI FESTIVALA LJUBLJANA

24. 7.–7. 8., AKADEMIJA ZA GLASBO V LJUBLJANI



Pričeli so se tudi že Mojstrski tečaji pod umetniškim vodstvom Branimirja Slokarja. Ta je poudaril, da se vsi glasbeniki z veseljem odzovejo njegovemu povabilu k sodelovanju, saj je Ljubljana Festival že dodobra uveljavljen med svetovnimi festivali. Mojstrski tečaj za violinino vodi Latica Honda-Rosenberg, za kontrabas Božo Paradžik, za trobento Reinhold Friedrich ... Za violo bo mojstrski tečaj vodil Guy Ben Ziony, za violončelo Jens-Peter Maintz, za klarinet Francois Benda, za oboo Emanuel Abbühl, za fagot Ole Kristian Dahl, za flavto Felix Renggli in za klavir Epifanio Comis.

C. R., V torek na Ljubljana Festivalu večer opernih arij, Demokracija.si, 26. 7. 2021

PREDANI KORAKOM

Predani po srcu

23.–31.8., URI SOČA



S svojimi mislimi, še posebej so se nas dotaknile v pismu, v katerem spregovori o usodi sveta in zmagi narave nad nespametnim človekom, ki se z njo igra, je dokazal svojo zrelost in pripravljenost pomagati, kolikor mu to dajejo možnosti, a prezete z življenjskim optimizmom. Kajti ena misel večera je bila zelo prepričljiva: "Dobro jutro življenje, lahko noč negativa." Z glasbo, poezijo in plesom so nas povabili na potovanje po svojih občutkih ter nas popeljali v lastno doživljjanje sveta. Jo [op. letošnjo prireditev] je nadgradila spontanost, še posebej z gibi, plesom in skupno pesmijo, med katero smo prepoznali melodijo Kekčeve pesmi: "Jaz pa pojdem, in zasejem, dobro voljo pri ljudeh,..."

Marijan Zlobec, *Predani po srcu* z avtorjem Anejem Košorokom, MarijanZlobec.wordpress.com, 31. 8. 2021

Sponzor:



Univerzitetni rehabilitacijski institut
Republike Slovenije - Soča

2. SPLOŠNI PODATKI O FESTIVALU LJUBLJANA

Svet Festivala Ljubljana je program Ljubljana Festivala 2021 sprejel na 12. redni seji dne 22. februarja 2021.

Strokovni svet Festivala Ljubljana je program Ljubljana Festivala 2021 sprejel na 2. korespondenčni seji dne 3. februarja 2021 ter spremembe programa na 6. redni seji dne 19. maja 2021.

Svet Festivala Ljubljana sestavljajo predsednica Jadranka Dakić, podpredsednik Anton Colarič ter člani Francka Trobec, Iztok Kordiš in Špela Draksler.

Člani Strokovnega sveta Festivala Ljubljana: Tomo Vran, Andrej Božič in Vesna Ovčak.

Festival Ljubljana je javni zavod. Njegova ustanoviteljica je Mestna občina Ljubljana. Direktor in umetniški vodja je Darko Brlek.

Festival Ljubljana je član Evropskega združenja festivalov EFA in Mednarodnega združenja za upodabljanje umetnosti ISPA.

3. STROŠKI IN FINANCIRANJE

Proračun za program prireditev Festivala Ljubljana je ocenjen na 4.000.000 evrov.

- Mestna občina Ljubljana je do sedaj za pokritje programskega materialnih stroškov prispevala 2.400.000 evrov.
- Ocena prilivov sponzorjev in donatorjev je 850.000 evrov.

To so okvirne številke, dokončne bodo znane konec leta 2021.

4. ŠTEVILLO PRIREDITEV

Ljubljana Festival 2021 se je uradno začel 1. julija in končal 11. septembra. V spremiščevalnem programu smo 21. junija na Kongresnem trgu izvedli tradicionalni koncert Poletna noč, že šesti Ljubljana Festival na Ljubljanci, ki je potekal med 29. junijem in 1. julijem, od 11. do 16. julija je potekala že XXIV. Mednarodna likovna kolonija, od 12. do 16. julija pa Mala likovna kolonija. V zadnjem tednu avgusta je v sodelovanju z Zavarovalnico Sava in URI Soča potekala plesna delavnica Predani korakom.

Na programu Ljubljana Festivala 2021 je bilo skupaj 91 prireditev:

- 55 večernih prireditev
- 18 koncertov v sklopu Ljubljana Festivala na Ljubljanci
- Mojstrski tečaji Festivala Ljubljana
- 6 koncertov v sklopu Mojstrskih tečajev
- XXIV. Mednarodna likovna kolonija
- odprtje razstave del udeležencev XXIV. Mednarodne likovne kolonije
- 4 ustvarjalne delavnice za otroke in mladino v okviru Male likovne kolonije
- odprtje razstave del udeležencev Male likovne kolonije
- odprtje razstave Eva Petrič: Postkoronsko sonce, v nihanju
- odprtje razstave Hommage à Vasja Žbona: Osem let kasneje
- plesna delavnica Predani korakom
- zaključni koncert delavnice Predani korakom

5. OBISKANOST PRIREDITEV

Prireditve letošnjega festivalskega poletja si je ogledalo skoraj 41 000 obiskovalcev, v živo preko spletne strani in facebook profila Festivala Ljubljana pa več kot 2000 gledalcev.

6. SODELUJOČI Z VSEGOM SVETA

Sodelovalo je več kot 4000 umetnikov iz več kot 39 držav.

7. RAZLIČNA PRIZORIŠČA

Dogodki 69. Ljubljana Festivala so potekali na Kongresnem trgu, v Križankah (v Preddverju, na Pergoli, v Viteški dvorani, na Peklenskem dvorišču in v Križevniški cerkvi), Slovenski filharmoniji, Cankarjevem domu, Župnijski cerkvi sv. Jakoba, na Ljubljanci in Univerzi v Ljubljani.

8. KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI

A) NOVINARSKE KONFERENCE

- 31. 5. v Zgodovinskem atriju Mestne hiše z županom Mestne občine Ljubljana Zoranom Jankovićem, predsednikom uprave Zavarovalnice Sava mag. Davidom Kastelicem, glavnim direktorjem Dela Andrejem Krenom, direktorjem podjetja Riko, d. o. o. Janezom Škrabcem, podpredsednikom uprave Telekoma Slovenije Tomažem Jontesom, predsednikom uprave Nove KBM Johnom Denhofom, vodjo odnosov z javnostmi tovarne zdravil Krka Elviro Medved, pomočnikom predsednika uprave za korporativno komuniciranje Mercatorja Iztoka Verdnikom, predsednikom uprave NLB Blažem Brodnjakom in predsednikom uprave družbe BTC Jožetom Mermalom
- 7. 6. v Caffé San Marco v Trstu s selektorjem Mednarodne likovne kolonije Tomom Vranom
- 8. 6. na Generalnem konzulatu Republike Slovenije v Celovcu z generalnim konzulom dr. Antonom Novakom
- 9. 6. v Koncertni dvorani Vatroslava Lisinskega v Zagrebu z ravnateljem Koncertne dvorane Vatroslava Lisinskega in režiserjem Draženom Siriščevičem
- 22. 6. v vinski kleti Vinakoper v Kopru z direktorjem Vinakoper mag. Borutom Fakinom, s strokovnjakom za intelektualno lastnine in rednim profesorjem na Fakulteti DOBA dr. Bojanom Pretnarjem, vodjo razvoja novih programov v podjetju Technobell d. o. o. Koper Markom Živcem in selektorjem Mednarodne likovne kolonije Tomom Vranom

- 1. 7., 13. 7., 26. 7., 10. 8., 16. 8. in 23. 8. so potekale predstavitve programa v Viteški dvorani v Križankah
- 6. 9. je potekala predstavitev programa v dvorani Marjana Kozine v Slovenski filharmoniji

Novinarske konference smo v živo predvajali na spletni strani in facebook profilu Festivala Ljubljana, skupno si jih je v živo ogledalo več kot 500 gledalcev.





Novinarska konferenca ob napovedi 69. Ljubljana Festivala, Zgodovinski atrij, Mestna hiša; Blaž Brodnjak, John Denhof, mag. David Kastelic, Elvira Medved, Zoran Janković, Darko Brlek, Andrej Kren, Janez Škrabec, Tomaž Jontes, Iztok Verdnik, Jože Mermal



Novinarska konferenca, sprejem pri županu Mestne občine Ljubljana Zoranu Jankoviću, Mestna hiša

69. LF
LJUBLJANA FESTIVAL STARS
1. 7. – 8. 9. 2021

1. 7. 2021 MARIINSKY ORCHESTRA VALERY GERGIEV	II. 8. 2021 JONAS KAUFMANN
2. 7. 2021 ELINA GARANČA Simfonični orkester RTV Slovenija	13. 8. 2021 ARCADI VOLODOS
7. 7. 2021 NICOLA PIOVANI Damejevih 700 & filmska glasba Nicola Piovani	18. – 20. 8. 2021 CHICAGO
8. 7. 2021 PLÁCIDO DOMINGO Simfonični orkester RTV Slovenija	23. – 24. 8. 2021 LOUTA
12. 7. 2021 Edward Clug: PIER GYNT Balec SNG Maribor	25. 8. 2021 JOŠE CURA
14. 7. 2021 MADAMA BUTTERFLY Opera SNG Maribor	1. 9. 2021 ROYAL CONCERTGEBOUW ORCHESTRA YEFIM BRONFMAN DANIEL HARDING
	6. 9. 2021 BALTIK SEA PHILHARMONIC KRIŽANKE

Novinarska konferenca, Zgodovinski atrij, Mestna hiša; Darko Brlek



Novinarska konferenca, predstavitev XXIV. Mednarodne likovne kolonije, koncerta Marthe Argerich in opere Madama Butterfly, Viteška dvorana, Križanke; Tomo Vran, Matej Šarc, Darko Brlek, Charles Dutoit, Danilo Rošker



Novinarska konferenca, predstavitev koncerta Sonje Jončeve in Mojstrskih tečajev Festivala Ljubljana, Viteška dvorana, Križanke; Francesco Ivan Ciampa in Branimir Slokar



Novinarska konferenca, predstavitev koncerta Kreutzer sonata in Jonas Kaufmanna, Viteška dvorana, Križanke; Klemen Hvala, Lana Trolovšek, Jonas Kaufmann, Darko Brlek, Jochen Rieder in Maja Kojc



Novinarska konferenca, Viteška dvorana, Križanke; Klemen Hvala, Lana Trolovšek, Jonas Kaufmann, Jochen Rieder, Maja Kojc in Darko Brlek



Novinarska konferenca, predstavitev muzikala Chicago, Viteška dvorana, Križanke; Madalena Alberto, Ceili O'Connor, Darko Brlek, Mykal Rand in Danielle Tarento



Novinarska konferenca, Viteška dvorana, Križanke; Mykal Rand, Ceili O'Connor, Madalena Alberto, Danielle Tarento in Darko Brlek



Novinarska konferenca, Viteška dvorana, Križanke; Vlado Kreslin



Novinarska konferenca, predstavitev muzikala *Lolita*, koncerta Joséja Cure, Slovenskega mladinskega orkestra in Vlada Kreslina, Viteška dvorana, Križanke; Irina Afanasjeva, Svetekoslav Melnikov, José Cure, Darko Brlek, Živa Ploj Peršuh in Vlado Kreslin



Novinarska konferenca, predstavitev koncerta Zbora Furlanije-Julijске krajine, Križanke, zbirke albumov Lane Trotošek in Marie Canyiguerai ter programa Slovenske filharmonije v sezoni 2021/ 2022, dvorana Marjana Kozine, Slovenska filharmonija; Boris Bizjak, Ernest Hoetzl, Darko Brlek, Matej Šarc, Gregor Klančič, Lane Trotošek in Mojca Menart

B) TISKANI KOMUNIKACIJSKI MATERIAL

- programska knjižica v slovenščini in angleščini
- programska zloženka v slovenščini, italijanščini, hrvaščini, nemščini in angleščini
- programska brošura v slovenščini in angleščini
- programski in koncertni listi za posamezne prireditve v slovenščini in angleščini
- različni plakati
- oglasi dogodkov

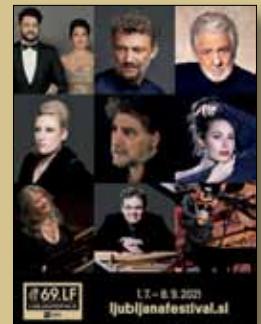
C) DRUGO

- namizne zastavice
- spletna stran ljubljanafestival.si
- facebook Festivala Ljubljana
- instagram Festivala Ljubljana
- youtube Festivala Ljubljana
- oglasne spletne pasice
- oglaševanje na avtobusih LPP (zaslon.si)
- nagradne igre
- redno obveščanje članov Kluba Festivala Ljubljana
- kartice zvestobe članov Kluba Festivala Ljubljana
- redno obveščanje prijavljenih na festivalske novice (e-novice)
- distribucija promocijskega materiala, neposredna pošta, novice, interna glasila, internetne strani, facebook profili, instagram profili, zasloni LCD, program kartice zvestobe naših partnerjev, sponzorjev in podpornikov

D) OGLAŠEVANJE

- Tiskani mediji: Delo, Dnevnik, Finance, Kleine Zeitung, Nedeljski dnevnik, Nika, Ona, Slovenske novice, Sobotna priloga, Katalog ugodnosti Lekarne Ljubljana, Katalog ugodnosti Petrol, Katalog ugodnosti SPAR plus klub, BTC Vodnik Ljubljana

- Radio: Infonet mreža, Radio Center, Radio Ekspres, Radio Slovenija Prvi program, Radio Slovenija Val 202, Petrol interni radio, ORF Kärnten
- Televizija: POP TV, ORF Kärnten
- Zunanje oglaševanje:
 - Europlakat: billboardi, citylighti, metrolighti, digitalni citylighti
 - Letališče Trst: billboardi, LCD zasloni
 - Letališče Lučko in Zagreb: billboardi, digitalni citylighti
 - Mreža letališča Fraport: stenski backlit pano, digital citylighti, citylighti, LCD zasloni
 - Mreža nakupovalnega središča BTC: billboardi
 - Mreža Petrolovin servisov: billboardi, LCD zasloni, letaki
 - Oglasna stojala pred mestno hišo Mestne občine Ljubljana
 - Oglasni prostori v Križankah: citylighti, vitrine, stojala, oglasi v toaletnih prostorih
 - Poslikava avtobusa LPP
 - Slovenske železnice: poslikava vlaka Slovenskih železnic, svetlobne vitrine na železniški postaji v Ljubljani, plakati na vlakih in v podhodih
 - TAM-TAM: Korak do kulture
 - Transparenti na glavnih ljubljanskih vpadnicah
 - Transparent na odru Ljubljana Festivala na Kongresnem trgu
 - Zastave v Ljubljani in na prizoriščih festivalskih dogodkov
- Digitalno oglaševanje:
 - prikazno in iskalno omrežje Google
 - oglaševanje na Facebooku, Instagramu in YouTube kanalu
 - objave in oglaševanje na www.delo.si, www.dnevnik.si, www.finance.si, www.kleinezeitung.si, www.btc.si, www.24ur.com, www.spar-klub.si
 - LCD zasloni v Slovenski filharmoniji, Lekarnah Ljubljana, Petrolovin servisih, letališču Fraport in kavarnah Teta Frida
 - Oглаševanje na avtobusih LPP (zaslon.si)
 - Direktno oglaševanje: distribucija znamčenih pelerin, dežnikov in mask
 - Distribucija materialov: distribucija tiskovin na gospodarske, turistične in kulturne institucije, v hotele, gostinske lokale, večja nakupovalna središča, različne info točke po Sloveniji ter na letališče Fraport, na železniške postaje Slovenskih železnic





LJUBLJANA FESTIVAL STARS

1. 7. – 11. 9. 2021

1. 7. 2021
MARIINSKY ORCHESTRA
VALERY GERGIEV



DELO

2. 7. 2021
ELINA GARANČA
Simfonični orkester RTV Slovenija



7. 7. 2021
NICOLA PIOVANI
Dantejevih 700 & filmska
glasba Nicole Piovani



8. 7. 2021
PLÁCIDO DOMINGO
Simfonični orkester RTV Slovenija



12. 7. 2021
Edward Clug: **PEER GYNT**
Balet SNG Maribor



14. 7. 2021
MADAMA BUTTERFLY
Opera SNG Maribor



15. 7. 2021
MARTHA ARGERICH
CHARLES DUTOIT
Orkester Slovenske filharmonije



19. 7. 2021
WIENER SÄNGERKNABEN
ZBOR DUNAJSKIH DEČKOV



27. 7. 2021
SONYA YONCHEVA
Orkester SNG Opera in balet Ljubljana



8. 8. 2021
ANNA NETREBKO
& **YUSIF EYVAZOV**



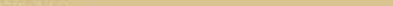
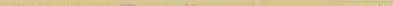
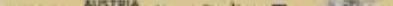
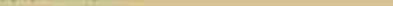
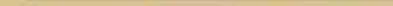
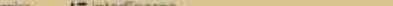
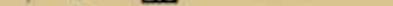
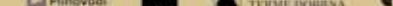
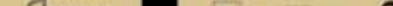
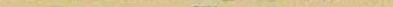
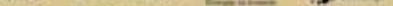
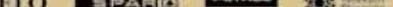
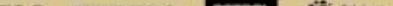
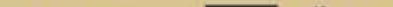
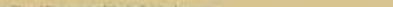
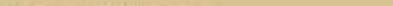
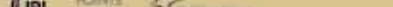
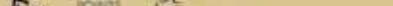
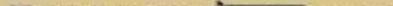
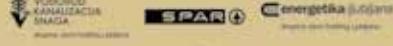
LJUBLJANA FESTIVAL STARS

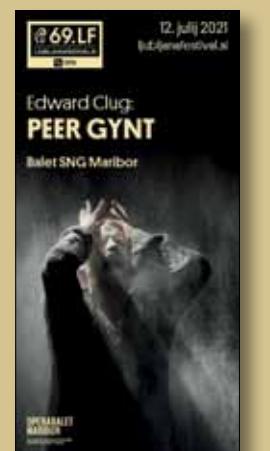
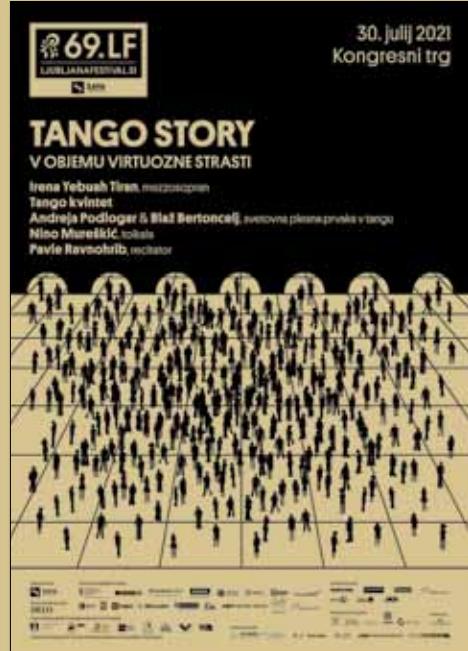
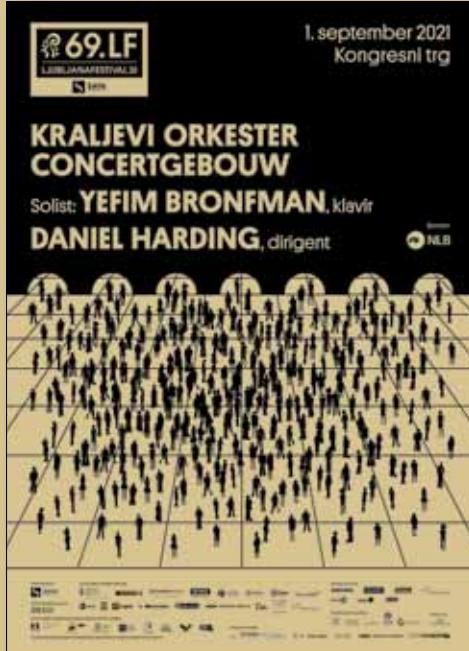
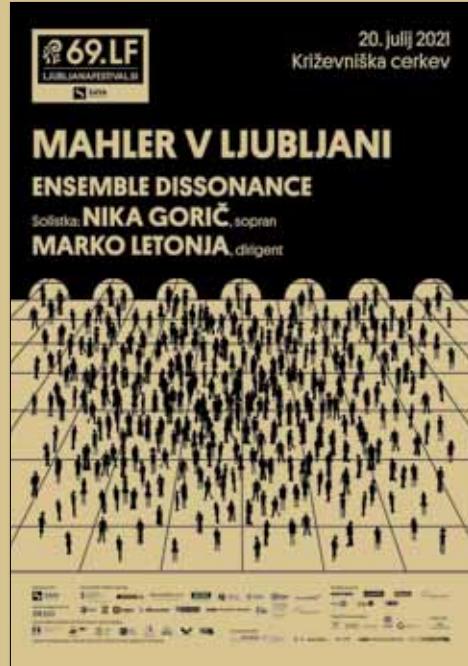
SREDIŠČE VAŠIH DOŽIVETIJ
AT THE HEART OF YOUR EXPERIENCE
Ljubljana, 1. 7. – 11. 9. 2021

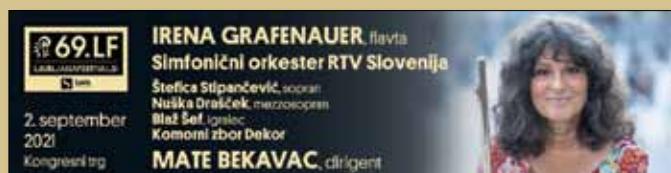
Glavni sponsor
General sponsor:



Sponzori 69. Ljubljana Festivala / Sponsors of the 69th Ljubljana Festival







9. MEDIJSKI ODZIV

O prireditvah Ljubljana Festivala 2021 so poročali številni slovenski in tudi mediji ter različne publikacije in spletne strani.

- Časniki: Delo, Delo – Sobotna priloga, Delo – Vikend, Demokracija, Dnevnik, Dnevnik – Pilot, Dolenjski list, Domovina, Družina, Finance, Il Piccolo, Kleine Zeitung, Primorski dnevnik, Primorske novice, Meine Sonntag, Naš čas, Nedelja, Nedelo, Nedeljski dnevnik, Nedeljske novice, Novi list Slovenske novice, Svet24, Štajerski tednik, Večer, Večer v nedeljo, Večer – V soboto, Večernji list, Zadarski list, Zvezde...
- Revijalni tisk: CityLife, Dnevnik – Dnevnikov objektiv, Glasna, Gorenjski glas, Grazia, Jana Zarja, Kralji ulice, Lady, Liza Maja, Ljubljana, Marketing Magazin, Maska, Mladina, Nova, Novice – Koroška, Obrazi Avenija, Story, Suzy, Reporter, Vklop Stop, Vzajemnost...
- Radio: Infonet, Radio Slovenija 1, Radio Slovenija 2, Radio Slovenija 3, Radio 1, Radio Koper, Radio Maribor, Radio Študent, Radio Salomon, Radio Maxi – Prleški val, Radio Sraka, Radio Aktual, Radio Veseljak, Radio Kum, Radio Center, Radio Robin, Radio Univox, Radio Ptuj, Radio Prlek, Radio Antena, Murski val, Primorski val, Radio Rogla, Radio Ognjišče, Laganini FM, Radio Kaj...
- Televizija: TV Slovenija 1, POP TV, Ljubljana TV, Kanal A, Planet TV, PeTV, Nova 24 TV, TV Koper, Tele Quattro, HRT 1, ORF Kärnten ...
- Agencije: STA
- Spletne strani: www.sta.si, www.marijanzlobec.wordpress.com, www.times.si, www.novice.najdi.si, www.dnevnik.si, www.aktualno24.si, www.si2l.com, www.del.si, www.rtvslo.si, www.preberi.si, www.novice24.net, www.24ur.com, www.mediaspeed.net, www.vecer.com, www.misli.sta.si, www.veza.sigledal.org, www.slowwwenia.com, www.izavse.si, www.zadnjenovice.info, www.odkrito.si, www.janezplatise.blogspot.si, www.finace.si, www.ljubljanainfo.com,

www.pomurje.si, www.javnost.si, www.o-sta.si, www.napovednik.com, www.slovenskenovice.si, www.mladina.si, www.btc-city.com, [novice.press](http://www.novice.press), www.siol.net, www.pigac.si, www.sigic.si, www.necenzuirano.si, www.paradaplesa.si, www.total-slovenia-news.com, www.kongres-magazine.eu, www.lokalno.si, www.demokracija.si, www.eventim.si, www.up-rs.si, www.gorenjskiglas.si, www.ds-rs.si, www.fokusokus.si, www.primorski.eu, www.nova24tv.si, www.cosmopolitan.si, www.sobotainfo.com, www.manager.finance.si, www.ars.rtvslo.si, www.zurnal24.si, www.zadovoljna.si, www.hudo.com, www.svet24.si, www.reporter.si, www.drzavnisvet.si, www.english.sta.si, www.si24.news, www.pomurec.com, www.radiostudent.si, www.vzajemnost.si, www.moskisvet.com, www.vibe247.net, www.regionalobala.si, www.sloveniashop.si, www.evrovizija.com, www.petv.tv, www.posavskizbornik.si, www.cd-cc.si, www.radioantena.si, www.golfklubmagazine.com, www.ljubljana.si, www.slo-zeleznice.si, www.radiokrka.com, www.Nlinfo.si, www.kamnik.si, www.primorskival.si, www.marketingmagazin.si, www.radiol.si, www.vezjak.com, www.secure.24ur.com, www.rocker.si, www.dolenjskilist.si, www.idrija.com, www.dolenjskanews.com, www.novice.svet24.si, www.morel.si, www.citymagazine.si, www.radioprvi.rtvslo.si, www.primorske.si, www.druzina.si, www.regionalgorskisa, www.njena.si, www.vandraj.si, www.metropolitan.si, www.F1.avtomanija.com, www.film.mag.net, www.generacija.hr, www.glasistre.hr, www.hia.com.hr, www.jutarnji.hr, www.seebiz.com, www.tportal.hr, www.vecernji.hr, www.ilpiccolo.gelocal.it, www.freaksonline.it, www.koridor-ku.si

Za naše prireditve se je akreditiralo več kot 350 novinarjev, fotografov in snemalcev, V Sloveniji so od 1. januarja do 13. septembra so pripravili 2176 objav.

10. FESTIVAL NA SPLETU

OBISKANOST SPLETNE STRANI FESTIVALA LJUBLJANA OD 1. JANUARJA DO 13. SEPTEMBRA

- št. različnih obiskovalcev: 228.797
- št. obiskov: 390.984
- št. ogledov strani: 879.752
- povprečno št. ogledanih strani: 2,25 / na obisk
- povprečno trajanje obiska: 1min 56s
- delež obiskov prek računalnika: 27,23% [106.446]
- delež obiska prek telefona: 70,43% [275.373]
- delež obiska prek tabličnega računalnika: 2,34% [9.165]

OBISKANOST FACEBOOKA FESTIVALA LJUBLJANA

Facebook Festival Ljubljana je od vzpostavitve delovanja Facebook strani do 13. septembra 2021 pridobil skupno 18.457 všečkov. Od 1. januarja do 13. septembra je skupno pridobil 1.505 všečkov. Največ ljudi, ki sledi strani, je iz Slovenije [15.153], sledijo Italija [726], Hrvaška [440], Nemčija [262]. Strani na Facebooku sledi 71% žensk in 27% moških, od tega je najširša ciljna skupina v starosti 25–34 let [skupaj 29%, od tega 21% žensk in 8% moških], sledi starostna skupina 35–44 let [skupaj 27%, od tega 20% žensk in 7% moških], najmanj, 1%, pa je mlajših od 17 let in starejših od 65 let [7%].

Največ aktivnih uporabnikov na strani (tisti, ki všečkajo, komentirajo, delijo ali kliknejo na vsebino na strani) je v starostni skupini 65+ let predstavljajo 26% (od tega 20% žensk in 6% moških), sledita starostni skupini 45-54 let in 55–64 let, kjer vsaka predstavlja 20% (od tega 15% žensk in 5 % moških), najmanj aktivni pa sta starostni skupini od 13–17 let in 25 do 34 let.

OGLAŠEVANJE NA GOOGLU

Oglaševalska akcija Ljubljana Festival 2021 je na oglaševalskem omrežju Google od 1. januarja do 13. septembra 2021 skupno prinesla 142.000 klikov na oglase ob 22.300.000 prikazih. Oglaševanje s pomočjo Google Grants je prineslo 13.500 klikov na oglase ob 32.500 prikazih.

Marketinška avtomatizacija:

Poslali smo 566.784 elektronskih sporočil preko marketinške avtomatizacije. Povprečna stopnja odpiranja elektronskih sporočil: 25,3%

11. PRODAJA VSTOPNIC

ljubljana.festival.si

www.eventim.si

- Blagajna Križank
- ljubljana.festival.si
- Petrolovi servisi po Sloveniji
- www.eventim.si
- Hiše vstopnic Eventim Si [Tivoli, Citypark, Kino Šiška, Ljubljana; Europark, Maribor]
- Poslovalnice Pošte
- Poslovalnice Kompasa po Sloveniji, trgovine Big Bang, 3DVA Trafika, [K] kiosk, turistična agencija Palma
- Prodajna mesta Slovenskih železnic v Ljubljani, Mariboru, Celju in Kopru [pri nakupu vstopnic za prireditve Festivala Ljubljana je vožnja z vlakom cenejša za 50 odstotkov].
- V Trstu: Multimedia-Radioattivit, via Campo Marzio 6, tel.: 040 304444, www.radioattivita.com; Ticketpoint, Corso Italia 6, tel.: 040 3498276
- V Avstriji: prodajna mesta v sistemu Oeticket.com
- Na Hrvaškem: prodajna mesta v sistemu Eventim.hr

12. POSEBNI PROJEKTI

A) EVA PETRIČ: POSTKORONSKO SONCE, V NIHANJU, razstava



Od 2. do 29. junija je bila Križevniška cerkev prizorišče transmedijiške instalacije Eve Petrič z naslovom *Postkoronsko sonce, v nihanju*. To so sestavljali asemblaž najdenih in recikliranih čipk, pleksi skulptura, zvok in svetloba. Instalacija je odražala umetničino dojemanje sveta in človeštva, ki se je znašlo na križišču prehoda v pokoronski čas. *Postkoronsko sonce*, ki je bilo sestavljeno iz 350 podarjenih ali na boljših trgih po svetu najdenih in zdaj recikliranih ročno narejenih čipk, in figura *Zemljana* na nihalu pred njim je bila prepletena v zavoje in zanke idrijske čipke, ponazarjata prepletost in soodvisnost vseh in vsakogar na tem planetu. Črno-bele vijuge idrijske čipke, ki so oblikovale pleksi skulpturo *Zemljana*, so ponazarjale prepletost čustev v vsakem posamezniku in povezanost posameznikov v širšo družbo, v celoto, v kateri je vsak posamezen del odvisen od celote in celota odvisna od posameznih delov.

B) LJUBLJANA FESTIVAL NA LJUBLJANICI



Od 28. junija do 1. julija se je v okviru Ljubljana Festivala že šestič zapored na turističnih ladnjicah na reki Ljubljanici oglasila glasba v izvedbi perspektivnih dijakov Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana in študentov Akademije za glasbo Ljubljana. Nastopajoči so s svojimi nastopi poskrbeli, da je bilo odkrivanje skritih kotičkov mestnega nabrežja Ljubljane ob navdušujočih izvedbah nepozabno glasbeno doživetje.

C) MEDNARODNA LIKOVNA KOLONIJA



Gostje XXIV. Mednarodne likovne kolonije so bili: Lea Čeč iz Hrvaške, Franz Josef Berger iz Avstrije, Arianna Ellero iz Italije, Francisco Tomsich iz Urugvaja, Miha Erič, Ana Sluga, Martin Zelenko Poles in Alja Košar iz Slovenije.

Umetniki so ustvarjali na Pergoli Križank, nato pa so svoja dela predstavili na razstavi v Viteški dvorani Križank. Slikarjem se je ponovno pridružil multimedijiški umetnik Lado Jakša, ki je na otvoritvi razstave z avdio-vizualno prezentacijo predstavil vsakega umetnika in njegovo delo. Selektor Tomo Vran se je tudi letos zaradi še trajajoče zdravstvene situacije srečal z mnogo ovirami, vendar so kljub začetnim težavam izbrani umetniki uspešno ustvarjali v čarobnem ambientu Plečnikovih Križank, ki kljub svoji centralni legi ponujajo odmik od mestnega vrveža in so zato idealno okolje za ustvarjanje.

D) USTVARJALNE DELAVNICE ZA OTROKE



Spremljevalni program letošnjega 69. Ljubljana Festivala je vseboval tudi že tradicionalne tematske likovne delavnice za otroke, stare od šest do štirinajst let. Mala likovna kolonija je bila brezplačna, s čimer je bila udeležba omogočena tudi otrokom iz socialno šibkih okolij. Otroci za obisk niso potrebovali nobenega predznanja, saj so jih skozi celoten proces vodili usposobljeni strokovni pedagogi. Kreativne počitnice Festivala Ljubljana so potekale v navdihujočem okolju – varnem zavetju Plečnikovih Križank, ki s svojo veličastnostjo ponujajo še dodatno mero navdiha. Letošnja Mala likovna kolonija, ki jo je organizirala Tea Ferjančič, vodila pa umetnica Rea Vogrinčič, je bila razdeljena na štiri sklope – Dekoracije, Portret, Modelirna masa in Kolaž – Izdelava lampijončkov iz papirja. Delavnice so se končale s predstavitvijo za starše in slavnostno podelitvijo diplom. Kolonija je potekala od 13. do 17. julija, udeležilo pa se je je 20 otrok.

E) MOJSTRSKI TEČAJI FESTIVALA LJUBLJANA



Tretji Mojstrski tečaji so potekali od 24. julija do 7. avgusta na Akademiji za glasbo. Slovenske in tuje mlade glasbenike so poučevali priznani glasbeniki in profesorji, ki jih je k sodelovanju povabil umetniški vodja mojstrskih tečajev, Branimir Slokar. Letošnji profesorji so bili violinistka Latica Honda-Rosenberg, violist Guy Ben-Ziony, violončelist Jens-Peter Maintz, kontrabassist Božo Paradžik, oboist Emanuel Abbühl, flavtist Felix Renggli, klarinetist François Benda, fagotist Ole Kristian Dahl, trobentač Reinhold Friedrich in pianist Epifanio Comis. Mojstrski tečaji so se zaključili s petimi koncerti profesorjev v Križevniški cerkvi in šestimi koncerti študentov na Univerzi v Ljubljani.

F) PLESNA PREDSTAVA PREDANI PO SRCU



Festival Ljubljana je v sklopu otroških poletnih delavnic po enoletnem premoru pripravil tudi plesno delavnico Predani korakom. Predstava z naslovom *Predani po srcu* je nastala v režiji in koreografiji Mihe Podrepška. Projekt je bil izveden v sodelovanju z Zavarovalnico Sava, in URI Soča. Delavnice so od 23. do 31. avgusta potekale na URI Soča, udeležilo se jih je 9 otrok, zaključna predstava pa je bila 31. avgusta v SNG Opera in balet Ljubljana. To si je v živo ogledalo 300 obiskovalcev, prek spleta pa 100 gledalcev.

.....

Sponzor:



G) HOMMAGE À VASJA ŽBONA: OSEM LET KASNEJE, kiparska razstava



Od 8. do 30. septembra je bila v Križevniški cerkvi na ogled razstava posvečena kiparskemu opus slovenskega umetnika Vasje [Vasilija] Žbone (1945, Miren–2013, Pariz). Na razstavi je bil predstavljen izbor del iz donacije Goriškemu muzeju in izbor del iz umetniške zbirke podjetja Riko iz Ribnice. Žbona je najraje ustvarjal v lesu, čeprav je imel rad tudi kamen in marmor. Izbor za tokratno prvo predstavitev v Ljubljani je obsegala dela med letoma 1994 in 2009. Izdelana so bila v njegovem najljubšem materialu, lesu, ki mu je ponujal široke možnosti pri pristopu in izdelavi, kot tudi v marmorju in bronu. Slogovno je umetnik ljubil čiste harmonične linije, preplet votlega in polnega, dialog med abstrakcijo in metaforiko. Ljubil je stilizacijo. Pri ustvarjanju se je naslanjal na pristna sporočila, vrednote in načine vrste kiparjev, ki so ustvarjali v 20. stoletju (Hans Arp, Joan Miró, Henry Moore, Constantin Brancusi idr.) in v začetku 21. stoletja (npr. Augustin Cárdenas). Kustosinja razstave je bila dr. Nelida Nemec.

.....

V sodelovanju z:



13. ALI STE VEDELI

A) KRSTNE IZVEDBE IN PREMIERE

- **S. Candotto: Sekvence** [16. 7. – koncert Slokar kvartet pozavn]; prva izvedba
- **M. Hatlak: Menihi 2021** [21. 7. – koncert Marka Hatlaka]; prva izvedba
- **F. Hertl: 30 miniatur za kontrabas in klavir** [28. 7. – koncert Latice Honde-Rosenberg in Boža Paradžika]; prva izvedba v Sloveniji
- Muzikal **Chicago** [16–20. 8.]; premierna izvedba nove produkcije
- **J. Cura: Oratorij Ecce Homo** [25. 8. – koncert tenorista Joséja Cure z gosti]; prva izvedba v Sloveniji
- **P. Mihelčič: Zora in čriček**, lirična opera za dva glasova in komorni ansambel [30. 8.]; krstna izvedba
- **C. Carrara: O Somma Luce**, za a cappella zbor in flavto, po navdihu Nebes Danteja Alighierija [7. 9. – Zbor Furlanije – Julisce krajine]; prva izvedba v Sloveniji
- **J. Purgina: Farewell, lady, farewell** [11. 9. – koncert Simfoničnega orkestra radia ORF z Dunaja; zaključek 69. Ljubljana Festivala]; prva izvedba v Sloveniji
- **V. Žuraj: »Unveiled«, koncert za violončelo in orkester** [11. 9. – koncert Simfoničnega orkestra radia ORF z Dunaja; zaključek 69. Ljubljana Festivala]; svetovna premiera

B) ZANIMIVOSTI

- Tadej Hrušovar, ki smo se mu poklonili na letošnji Poletni noči, je ustanovitelj znane skupine Pepel in kri, ki je leta 1975 na Evroviziji zastopala Jugoslavijo s pesmijo *Dan ljubezni*, eno največjih slovenskih uspešnic
- Orkester Marijinega gledališča iz Sankt Peterburga je eden najstarejših glasbenih ansamblov v Rusiji, ki so mu v preteklosti dirigirali tudi H. Berlio, R. Wagner, H. von Bülow, P. I. Čajkovski, G. Mahler in S. Rahmaninov
- Leta 2017 je predsednik Republike Slovenije Borut Pahor na slovesnosti v predsedniški palači vročil Valeriju Gergijevu srebrni red za zasluge
- Marijan Kozina, eden največjih slovenskih skladateljev, je tudi eden prvih ustvarjalcev slovenske filmske glasbe – med drugim jo je napisal za prvi celovečerni zvočni film *Na svoji zemlji* [1948] in prvi mladinski film *Kekec* [1951]
- Elino Garanča je kritika v *New York Timesu* imenovala za najimenitnejšo Carmen v zadnjih 25 letih
- Nicola Piovani je bil za filmsko glasbo, ki jo je ustvaril za film *Življenje je lepo* [*La Vita è Bella*], nagrajen z oskarjem
- Piovani je avtor glasbe za več kot 180 filmov, sodeloval je tudi s slavnim italijanskim režiserjem Federicom Fellinijem
- Plácido Domingo je bil dolgoletni član zasedbe Trije tenorji
- V svoji karieri je uprizoril več kot 150 vlog, kar ni uspelo še nobenemu tenoristu
- Je ustanovitelj opernega tekmovanja Operalia, ki je danes odskočna deska za veliko priznanih opernih pevcev [José Cura, Sonja Jončeva, Joyce DiDonato, Rolando Villazon ...]
- V otroški oddaji *Sezamova ulica* so ustvarili lik, poimenovan po Domingu – Placido Flamingo
- Domingo je leta 2007 nastopil tudi v animirani seriji *Simpsonovi*
- Sabini Civlik je ameriški debi leta 2007 v Operni hiši v Washingtonu omogočil prav Domingo
- Balet *Peer Gynt* temelji na dramski pesnitvi norveškega dramatika Henrika Ibsena, ki je eno izmed najbolj izvajanih del norveške književnosti
- Baletnik, koreograf in umetniški direktor Baleta SNG Maribor Edward Clug je bil leta 2021 nominiran za Državljana Evrope
- SNG Maribor je z baletom *Peer Gynt* gostoval tudi v Dunajski državni operi in ruskem Bolšoj teatru, kjer je razprodal obe predstavi
- Martha Argerich je ena največjih in najbolj spoštovanih pianistk stoletja; leta 1965 je zmagala na znamenitem Chopinovem tekmovanju v Varšavi
- Leta 1980 je na Chopinovem klavirskem tekmovanju protestno zapustila žirijo, ker ni zmagal njen favorit, takrat še neznani fant iz Hrvaške, Ivo Pogorelič
- Čeprav ji je na letošnjem koncertu med igranjem klavirja počila struna, je Martha Argerich Koncert za klavir in orkester št. 3 v C-duru skladatelja S. Prokofjeva profesionalno nadaljevala
- Z izvedbo *Pomladnega obredja* smo se poklonili 50. obletnici smrti Igorja Stravinskega
- Zbor Dunajskih dečkov je uvrščen na seznam Unescove kulturne dediščine
- Zbor je bil ustanovljen v dobi cesarja Maksimilijana I. v 15. stoletju, njegov prvi zborovodja pa je bil Ljubljjančan Jurij Slatkonja, kasneješi prvi dunajski škof
- Za zbor so delali številni glasbeniki, kot so H. Isaac, J. J. Fux, W. A. Mozart, A. Salieri in A. Bruckner, skladatelja J. Petelin Gallus in F. Schubert pa sta bila tudi sama člana
- Program koncerta *Mahler v Ljubljani* povezuje dela skladateljev Huga Wolfa in Gustava Mahlerja, ki sta skupaj študirala glasbo na Dunaju in si tam celo delila študentsko sobo
- Sopranistka Nika Gorič je v začetku julija 2017 prejela najprestižnejše priznanje Kraljeve akademije za glasbo v Londonu, in sicer kraljičino nagrado kot študentka leta; operni oddelek ji je pred tem že podelil prestižno operno štipendijo Charlesa Mackerrasa in Marie Callas
- Marko Letonja je eden izmed dirigentov, ki redno gostujejo po velikih svetovnih opernih in koncertnih hišah; svojo profesionalno pot je začel kot šef dirigent Orkestra Slovenske filharmonije, nato je vodil simfonične orkestre v Baslu, na Tasmaniji in v Strasbourg, trenutno je šef dirigent bremenskega simfoničnega orkestra
- Sonja Jončeva poleg vznemirljivega glasu odlikuje tudi dobrodelna nota, lani je v sodelovanju s prestižno

- znamko Rolex izvedla koncertno serijo dogodkov, katere izkupiček je bil namenjen glasbenikom, ki jih je prizadela pandemija covid-a-19
- Violinistka Lana Trošek je letošnja prejemnica nagrade Prešernovega sklada; priznanje je prejela za poustvarjalne dosežke v zadnjih treh letih, med drugim za koncertni cikel v treh večerih na lanskem Ljubljana Festivalu, na katerih je s pianistko Mario Canyiguerom izvedla vseh deset Beethovnovih Sonat za violinino in klavir
- Godalni kvartet Dissonance si je nadel ime po Mozartovem *Godalnem kvartetu št. 19* in C-duru, »Disonančni«; kasneje je z istim imenom nastala tudi zasedba Ensemble Dissonance
- Flavtist Claudi Arimany igra na flavto legendarnega flavtista Jeana-Pierra Rampala, s katerim sta nastopala v številnih državah sveta in skupaj tudi veliko posnela
- Ruska sopranistka Ana Netrebko kraljuje na opernih in koncertnih odrih po svetu, vse odkar jo je odkril dirigent Valerij Gergijev
- Ana Netrebko je najvidnejša solistka nemške založbe Deutsche Grammophon
- Je modna ikona in glasbena vplivnica, ki so jo uvrstili na seznam sto najvplivnejših osebnosti, ter častna meščanka mesta Dunaj
- Leta 2017 je angleški filmski ustvarjalec John Bridcut o Jonasu Kaufmannu posnel dokumentarni film *Tenor za vse čase* (*Tenor for the ages*)
- Kaufmannov razpon vlog pogosto primerjajo s Plácidom Domingom
- Leta 2011 je s pianistom Helmutom Deutschem izvedel recital v newyorški Metropolitanski operi, ki je bil prvi solo recital po Pavarottijevem nastopu leta 1994
- Liki v muzikalu *Chicago* temeljijo na resničnih osebah in njihovih zgodbah
- Režiser in koreograf prvotne verzije muzikala je Bob Fosse, slavni broadwayski koreograf (*Sweet Charity*, *Kabaret*, *Ta vražji jazz*)
- Chicago* je najdlje izvajani ameriški muzikal na Broadwayu, muzikal naj bi si ogledalo več kot 31 milijonov ljudi
- V številnih ponovitvah muzikala tako na Broadwayu kot West Endu je nastopilo veliko zvezdnikov, kot so Patrick

- Swayze, Brooke Shields, Rita Wilson, Melanie Griffith, Cuba Gooding jr., David Hasselhof idr.
- José Cura je tudi uspešen skladatelj, med drugim je napisal *Oratorij Ecce Homo*, ki je bil izveden na letošnjem Ljubljana Festivalu
 - S koncertom Slovenskega mladinskega orkestra smo proslavili 20 let delovanja glasbene zasedbe Katalena, ki je nastopila kot gostja
 - Legendarni slovenski kantavtor Vlado Kreslin je letos proslavil 30-letnico nastopanja na Ljubljana Festivalu
 - Kraljevi orkester Concertgebouw iz Amsterdama velja za enega izmed najboljših v svetovnem glasbenem merilu, orkester domuje v koncertni dvorani Concertgebouw, ki jo je zasnoval arhitekt A. L. van Gendt in se lahko pohvali z izjemno akustiko
 - Dirigent Daniel Harding je kariero začel kot asistent sira Simona Rattla in Claudia Abbada
 - Harding je tudi zasebni pilot; želel je opustiti kariero dirigenta, da bi postal pilot letalske družbe Air France, vendar je moral zaradi epidemije, ki je ustavila letalski promet, spremeniti svoje načrte
 - Irena Grafenauer je posebno cenjena interpretka Mozartove glasbe, sodelovala je pri veliki izdaji Mozartovih zbranih del založbe Philips
 - Mate Bekavac se je začel učiti klarinet pri Francu Teržanu in direktorju ter umetniškem vodju Festivala Ljubljana Darku Brleku
 - Člani Filharmoničnega orkestra Baltskega morja izvajajo glasbena dela na pamet, brez not
 - Orkester nastopa s številnimi priznanimi imeni iz sveta klasične in tudi pop glasbe – lani so na primer v Hamburgu nastopili s skupino Bastille

- Dirigent Kristjan Järvi, ki je tudi ustanovitelj orkestra, izhaja iz družine slavnih dirigentov [oče Neeme, starejši brat Paavo]
- Zbor Furlanije - Julijanske kraje je od nastanka vodilo več kot 80 dirigentov, med drugim Riccardo Muti in Uroš Lajovic
- Simfonični orkester radia ORF z Dunaja kot poustvarjalec filmske glasbe navdušuje občinstvo na letni gala prireditvi Hollywood na Dunaju
- Koncert za violončelo in orkester »Unveiled« je skladatelj Vito Žuraj napisal po naročilu Festivala Ljubljana, Koncertne hiše iz Berlina, Simfoničnega orkestra radia ORF z Dunaja in Orkestra Gürzenich iz Kölna
- Violončelist Jean-Guihen Queyras je na violončelo igrал s svinčnikom Faber Castell





Vaja Marthe Argerich in Orkestra Slovenske filharmonije z maestrom Charlesom Dutoitom



Srečanje Sonje Jončeve z oboževalko po koncertu



Tehnična ekipa Festivala Ljubljana



Utrinek z Mojstrskih tečajev Festivala Ljubljana; Latica Honda – Rosenberg



Pregledovanje izpolnjevanja PCT pogojev pred vstopom na prizorišče



Mojstrski tečaji Festivala Ljubljana; Božo Paradžik



Violončelist Bernardo Brizzi z mamo Marijo



Jonas Kaufmann v zaodru Cankarjevega doma



Srečanje Jonas Kaufmanna z umetnikom



Maruša Šinkovič, sodelavka na oddelku za odnose z javnostmi in Adam Muzaferović, vodja tehnike



Koncert Joséja Cure; Benjamin Zier vogel, Nuška Drašček, José Cura in Elisa Balbo



Utrinek iz zaodrija



Maestro Daniel Harding in pianist Jefim Bronfman



Koncert Irene Grafenauer z dirigentom Matjazem Bekavcem in Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija



Pred začetkom zaključnega koncerta projekta Predani korakom



Mezzosoprano Elina Garanča po koncertu

Izdal: Festival Ljubljana, septembra 2021

Zanj: Darko Brlek, direktor in umetniški vodja, častni član Evropskega združenja festivalov

Uredile: Tina Berk, Evelin Frčec, Samantha Reich, Anja Pia Biščak

Besedila: Tina Berk, Evelin Frčec, Samantha Reich, Petra Pance

Foto: Darja Štravs Tisu, Andraž Kobe, Mediaspeed

Oblikovanje: Art design, d. o. o.

Tisk: page5, d. o. o.

FESTIVAL LJUBLJANA

Trg francoske revolucije 1

1000 Ljubljana, Slovenija

Tel.: + 386 (0)1 241 60 00

info@ljubljana-festival.si

ljubljana-festival.si

www.facebook.com/ljubljana-festival

www.instagram.com/festival_ljubljana/

www.youtube.com/user/TheFestivalLjubljana





Koncert Vlada Kreslina ob 30-letnici gostovanja na Ljubljana Festivalu

Glavni sponzor:



Sponzorji 69. Ljubljana Festivala:



Glavni medijski sponzor:



Partnerji Ljubljana Festivala:



Univerza v Ljubljani Akademija za glasbo



Prijatelji Festivala Ljubljana:



Sponzorji posameznih prireditev:

	1.7.	Orkester Marijinega gledališča iz Sankt Peterburga – otvoritev 69. Ljubljana Festivala
	8.7.	Plácido Domingo
	31.8.	Predani korakom

	1.7.	Orkester Marijinega gledališča iz Sankt Peterburga – otvoritev 69. Ljubljana Festivala
--	------	--

	12. - 16. 7.	Mala likovna kolonija
	17.8.	Chicago, muzikal
	11.9.	Simfonični orkester Radia ORF z Dunaja – zaključek 69. Ljubljana Festivala

	28.6. - 1.7.	Ljubljana Festival na Ljubljanici
	20.8.	Chicago, muzikal

	16.8.	Chicago, muzikal
--	-------	------------------

	22.7.	Moskovski komorni orkester Musica Viva
	8.8.	Ana Netrebko, sopran in Jusif Ejvazov, tenor
	19.8.	Chicago, muzikal
	1.9.	Kraljevi orkester Concertgebouw
	11.8.	Jonas Kaufmann, tenor
	12. - 16. 7.	Mala likovna kolonija
	24.8.	Lolita, muzikal
	12. - 15. 7.	W. Mouawad: Vsi ptice
	23.8.	Lolita, muzikal
	7.9.	Zbor Furlanije – Julijске krajine

	27.8.	Vlado Kreslin in Mali bogovi & Beltinška banda
	25.8.	José Cura, tenor in skladatelj z gosti
	19.7.	Sen kresne noči – Zbor dunajskih dečkov
	2.9.	Irena Grafenauer, flauta, Simfonični orkester RTV Slovenija, Mate Bekavac, dirigent in gosti
	27.7.	Sonja Jončeva, sopran in Martin Sušnik, tenor
	6.9.	Filharmonični orkester Baltskega morja
	14.7.	G. Puccini: Madama Butterfly, opera